

Улирал тутам

Дугаар № 3

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Улаанбаатар хот
2013 он

Редактор: Ч.Бат-Эрдэнэ, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн захирал

Хянасан: С.Ариунтуяа, СМА-ны дарга, НЭМ-ийн магистр, У/У магистр

Эмхтгэсэн: Т.Энхжаргал, СМА-ны мэргэжилтэн

Хэвлэлийн эх бэлтгэсэн: Д.Алтанцэцэг

Шуудангийн хаяг: Энхтайвны гудамж, 13В байр
Улаанбаатар -210648

Факс: 976-11-320633

Утас: 70111485, 325540

Э-шуудан: admin@chd.moh.mn
www.chd.moh.mn

Товчилсон нэр томъёоны тайлбар

АР	Архангай
БӨ	Баян-Өлгий
БХ	Баянхонгор
БУ	Булган
ГА	Говь-Алтай
ГС	Говьсүмбэр
ДА	Дархан-Уул
ДГ	Дорноговь
ДО	Дорнод
ДУ	Дундговь
ЗА	Завхан
ОР	Орхон
ӨВ	Өвөрхангай
ӨМ	Өмнөговь
СҮ	Сүхбаатар
СЭ	Сэлэнгэ
ТӨ	Төв
УВ	Увс
ХО	Ховд
ХӨ	Хөвсгөл
ХЭ	Хэнтий
АД	Аймгийн дүн
УБ	Улаанбаатар
УД	Улсын дүн
БЗДХ	Бэлгийн замаар дамжих халдвар

ГАРЧИГ

БҮЛЭГ I. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

**БҮЛЭГ II. АМБУЛАТОРИ, СТАЦИОНАРЫН ТУСЛАМЖ
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД**

БҮЛЭГ III. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН

БҮЛЭГ IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

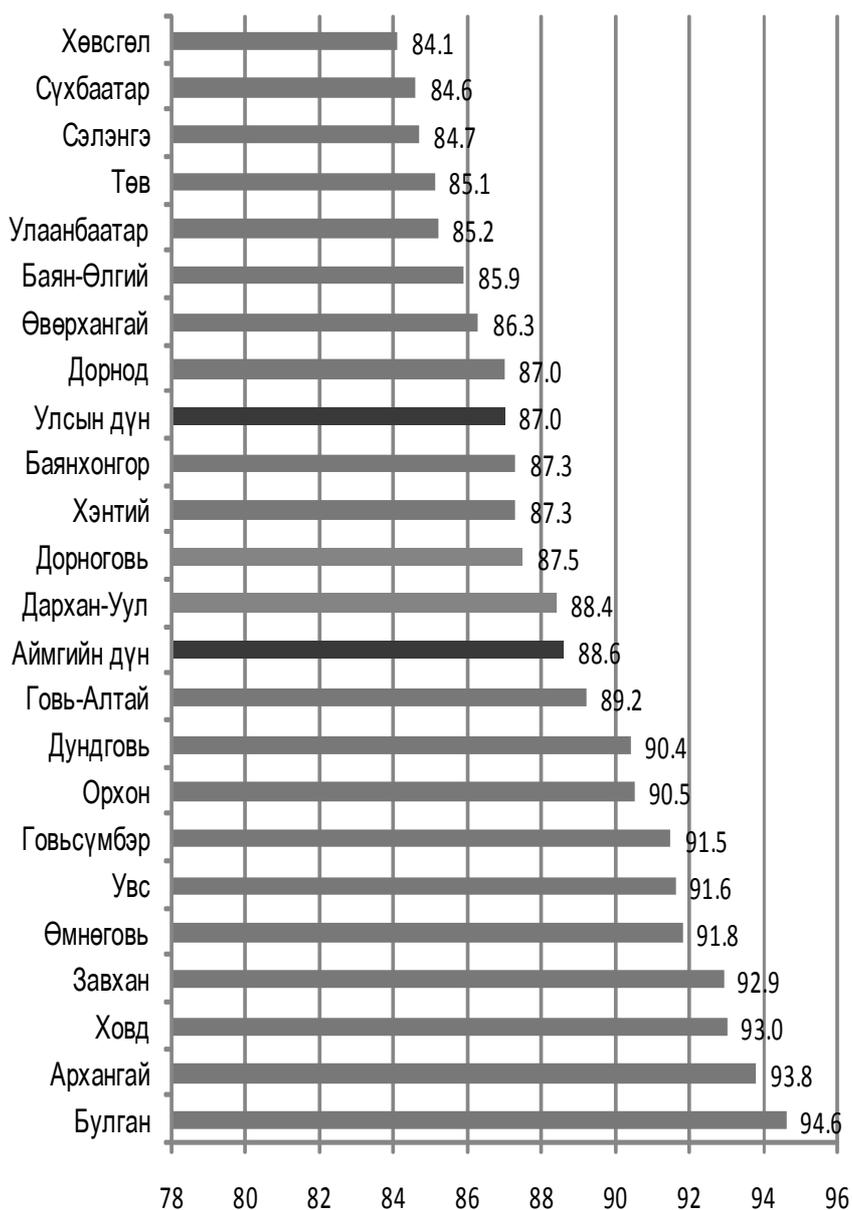
БҮЛЭГ V. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

БҮЛЭГ I. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

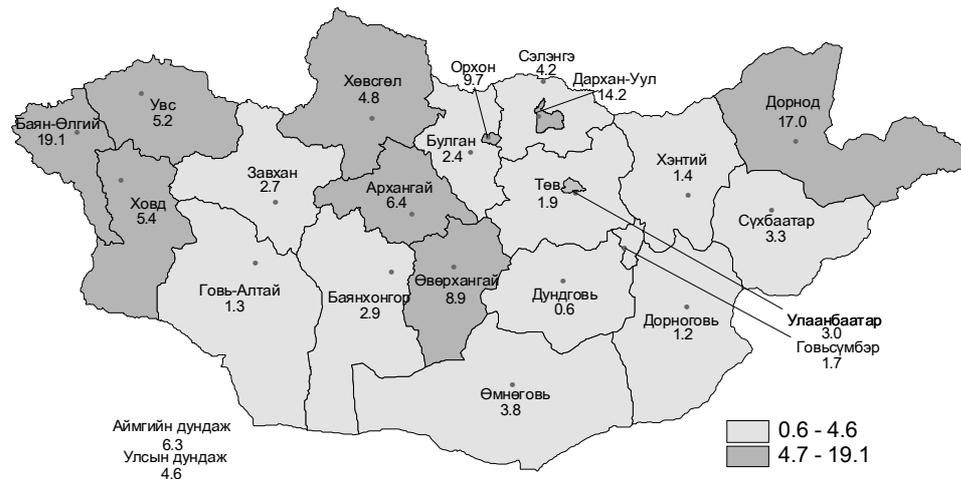
БҮЛЭГ I. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД**Жирэмсний хяналт**

2013 оны 3-р улирлын байдлаар жирэмсний хяналтанд шинээр 20292 жирэмсэн эмэгтэйчүүд хамрагдсан ба 87.0 хувь нь эхний 3 сартайд, 11.9 хувь нь 4-6 сартайд, 1.1 хувь нь 7 ба түүнээс дээш сартайд хяналтанд орсон байна.

Зураг 1. Жирэмсний эрт хяналтын хувь, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Шинээр хяналтанд орсон нийт жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 94.9 хувь нь цусны шинжилгээнд хамрагдснаас 4.6 хувь нь цус багадалттай байна.

Зураг 2. Цус багадалттай жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Хяналтанд байгаа жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд 17815, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд 17495, тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд 19152, ХДХВ/ДОХ илрүүлэх шинжилгээнд 17743 жирэмсэн эхчүүд хамрагдсан байна.

Бэлгийн замаар дамжих халдварын шинжилгээнд хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс трихомониаз илрүүлэх шинжилгээний 1.9 хувь, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээний 0.7 хувь нь эерэг байна. Тэмбүү илрүүлэх ийлдэс судлалын шинжилгээнд хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 2.2 хувь нь эерэг үзүүлэлттэй гарсан байна.

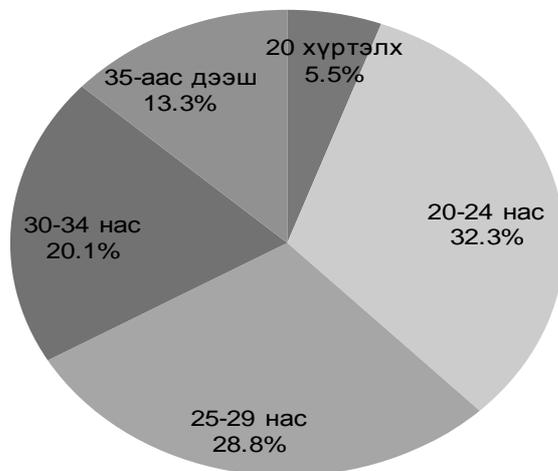
Хүснэгт 1. Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн шинжилгээнд хамрагдалт, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Аймаг	Трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан хүний тоо	Үүнээс: эерэг	Заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан хүний тоо	Үүнээс: эерэг	Тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан хүний тоо	Үүнээс: эерэг
1 Архангай	391	11	378	0	494	1
2 Баян-Өлгий	406	0	406	9	406	1
3 Баянхонгор	451	29	457	13	541	4
4 Булган	452	6	438	2	452	0
5 Говь-Алтай	134	0	134	6	286	4
6 Говьсүмбэр	117	0	117	0	117	0
7 Дархан-Уул	730	5	475	3	716	10
8 Дорноговь	424	11	424	1	424	7
9 Дорнод	352	38	388	27	486	9
10 Дундговь	162	0	162	0	183	3
11 Завхан	351	1	331	0	407	3
12 Орхон	601	13	601	0	601	13
13 Өвөрхангай	581	2	581	0	594	5
14 Өмнөговь	243	2	237	0	359	3
15 Сүхбаатар	337	17	337	7	337	7
16 Сэлэнгэ	400	11	399	15	674	25
17 Төв	380	4	355	0	458	5
18 Увс	291	3	310	0	427	2
19 Ховд	480	8	491	15	502	5
20 Хөвсгөл	598	12	598	5	643	16
21 Хэнтий	277	8	219	1	388	12
22 Аймгийн дүн	8158	181	7838	104	9495	135
23 Улаанбаатар	9657	151	9657	27	9657	283
24 Улсын дүн	17815	332	17495	131	19152	418

Төрөлт, төрөх үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ

2013 оны 3-р улиралд нийт 20956 эх амаржсан нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 1290 төрөлтөөр буюу 6.5 хувиар нэмэгдсэн байна.

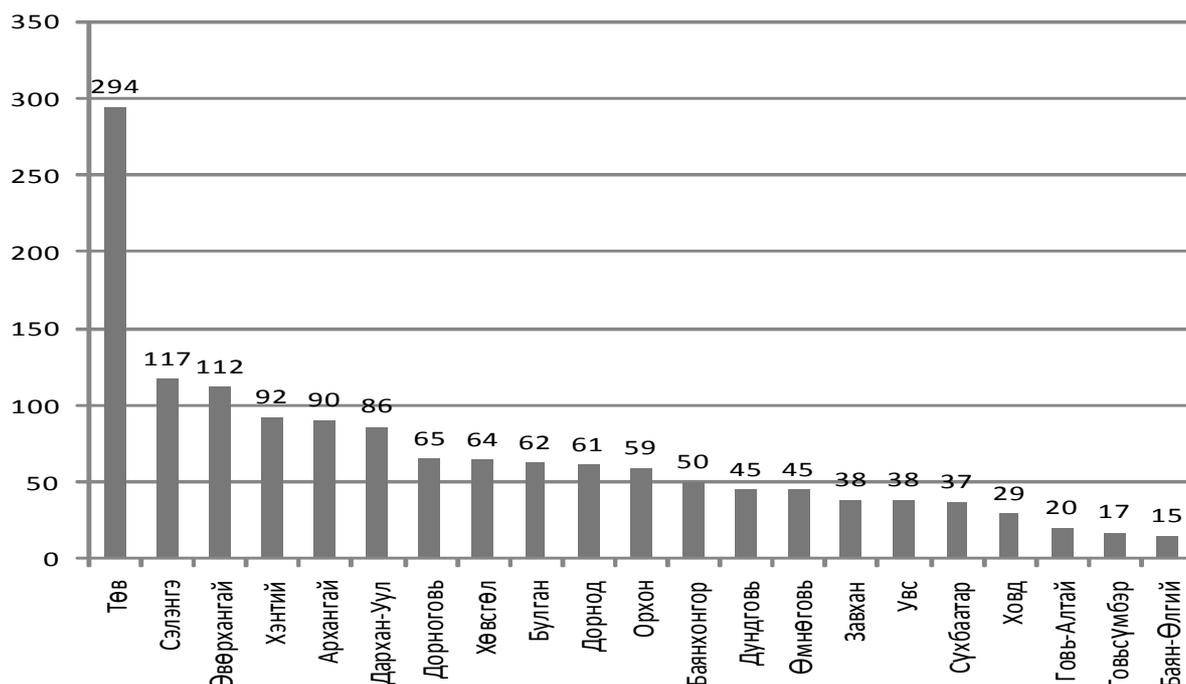
Зураг 3. Төрсөн эхчүүд насны ангиллаар, хувиар, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Нийт төрсөн эхчүүдийг нийгмийн байдлаар нь авч үзэхэд: ажилчин 11.2, албан хаагч 19.8, оюутан 9.8, ажилгүй 46.5, малчин 11.4 хувийг тус тус эзэлж байна.

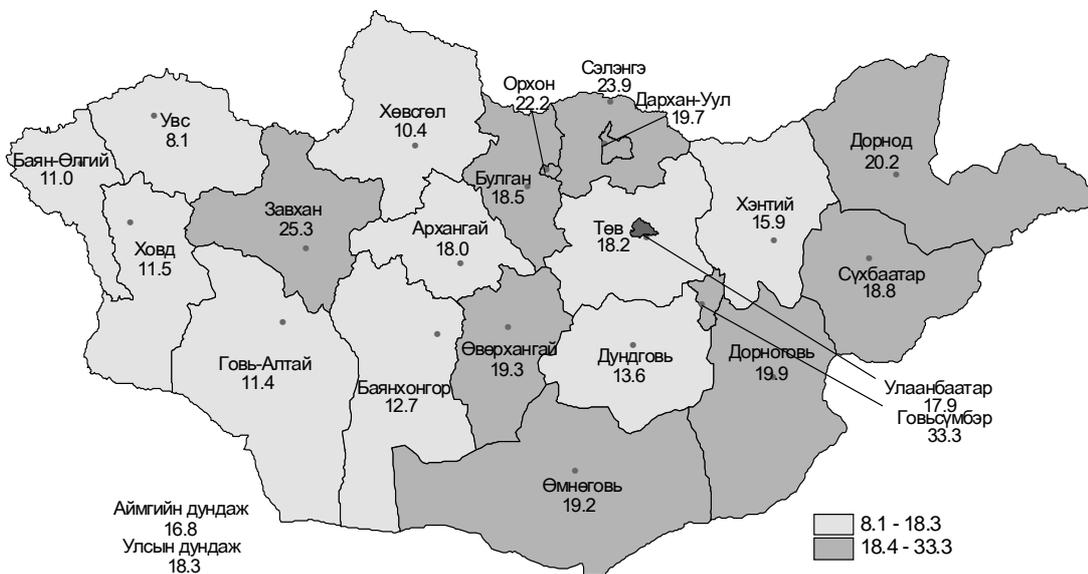
Хөдөө орон нутгаас Улаанбаатар хотод ирж амаржиж буй эхчүүдийн дийлэнх буюу 46.6 хувийг төвийн бүсээс, 30.4 хувь нь хангай, говийн, 13.2 хувь нь зүүн бүсээс, 9.7 хувь нь баруун бүсээс ирж төрсөн байна.

Зураг 4. Улаанбаатар хотод хөдөө, орон нутгаас амаржсан эхчүүд нийт төрөлтөд эзлэх хувиар, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Нийт төрсөн эхчүүдийн 18.3 хувь нь мэс заслын аргаар хүүхдээ төрүүлсэн байна.

Зураг 5. Мэс заслын аргаар төрсөн эхчүүдийн эзлэх хувь, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Төрсөн эхчүүдийн 23.2 хувь жирэмсэн үеийн хүндрэл, 35.0 хувь нь төрөх үеийн хүндрэлээр, 1.5 хувь нь төрсний дараах хүндрэлээр оношлогдож эмчлэгдсэн байна.

Төрөлт, төрөх үед үзүүлсэн эмнэлгийн тусламж (Аймгаар), 2013

№	Аймаг хотын нэр	Төрөлтийн эзлэх хувь						20 хүртэлх насны төрөлтийн эзлэх хувь	35-иас дээш насны төрөлтийн эзлэх хувь
		Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Хувийн эмнэлэгт	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг	Сумын эмнэлэгт	Их эмчийн ортой салбарт	Гэртээ		
	А	1	2	3	4	5	6	8	9
1	Архангай	71.9	0.0	0.0	27.9	0.2	0.0	5.7	9.2
2	Баян-Өлгий	80.2	0.0	0.0	19.8	0.0	0.0	1.4	11.0
3	Баянхонгор	84.1	0.0	0.0	15.2	0.0	0.7	8.0	11.1
4	Булган	76.8	0.0	0.0	23.2	0.0	0.0	5.1	13.8
5	Говь-Алтай	86.1	0.0	0.0	13.3	0.3	0.3	3.6	8.3
6	Говьсүмбэр	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	9.4	14.5
7	Дархан-Уул	97.3	0.0	0.0	2.6	0.0	0.1	6.3	14.1
8	Дорноговь	80.1	0.0	17.8	1.8	0.0	0.3	6.6	11.8
9	Дорнод	95.8	0.0	0.0	4.0	0.0	0.2	7.2	12.5
10	Дундговь	84.4	0.0	0.0	14.8	0.0	0.8	8.6	9.7
11	Завхан	60.1	0.0	24.4	15.4	0.0	0.0	4.1	14.5
12	Орхон	99.6	0.0	0.0	0.1	0.0	0.2	4.9	13.3
13	Өвөрхангай	66.5	1.4	12.0	19.8	0.1	0.1	9.0	11.2
14	Өмнөговь	83.2	0.0	0.0	16.6	0.0	0.3	6.0	6.0
15	Сүхбаатар	94.6	0.0	0.0	4.8	0.0	0.6	7.0	6.7
16	Сэлэнгэ	55.1	0.0	35.4	9.1	0.0	0.4	7.4	10.9
17	Төв	69.1	0.0	0.0	30.6	0.0	0.3	6.5	10.9
18	Увс	75.2	0.0	0.0	24.4	0.0	0.4	2.2	11.4
19	Ховд	79.1	0.0	8.3	12.5	0.0	0.2	2.8	14.8
20	Хөвсгөл	74.6	0.0	0.0	25.4	0.0	0.0	5.4	12.7
21	Хэнтий	80.1	0.0	6.7	11.9	0.5	0.7	9.2	12.2
22	Аймгийн дундаж	80.3	0.1	5.0	14.3	0.0	0.2	5.7	11.7
23	Улаанбаатар	95.9	3.7	0.0	0.0	0.0	0.4	5.2	14.9
24	Улсын дундаж	88.0	1.9	2.5	7.2	0.0	0.3	5.5	13.3

Хүүхдийн эрүүл мэнд

Улсын хэмжээнд 2013 оны 3-р улиралд нийт 21053 хүүхэд төрж өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 1326 хүүхдээр буюу 6.7 хувиар нэмэгджээ. Амьд төрсөн хүүхдийн 51.8 хувь нь эрэгтэй, 48.2 хувь нь эмэгтэй байна. Амьд төрсөн хүүхдийн 3.4 /722 / хувь нь бага жинтэй буюу 2500 гр-аас доош жинтэй төржээ. 1000 нийт төрөлтөд ногдох амьгүй төрөлт 7.4 байна.

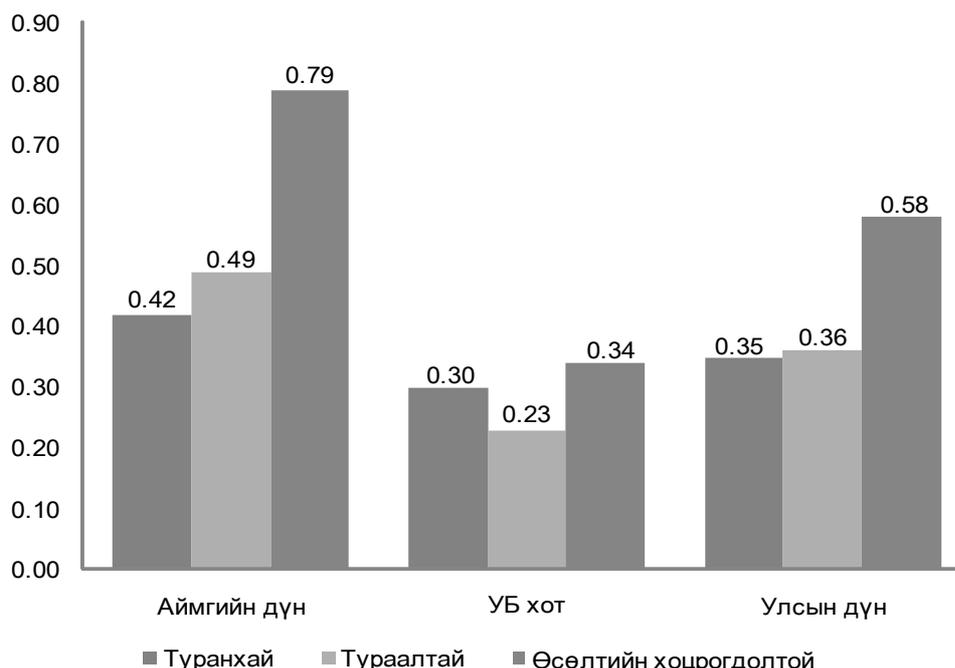
Зураг 6. Амьгүй төрөлтийн түвшин, 1000 нийт төрөлтөд 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

2013 оны 3-р улирлын байдлаар улсын хэмжээнд 5 хүртэлх насны хүүхдийн өсөлт хөгжлийн хяналтад 514155 хүүхэд хамрагдсан байна.

Нийт жинлэсэн хүүхдийн 0.35 хувь нь туранхай, 0.36 хувь нь тураалтай байгаа бөгөөд өсөлтийн хоцрогдолтой хүүхэд 0.58 хувийг эзэлж байна.

Зураг 7. Тав хүртэлх насны хүүхдийн өсөлтийн хяналт, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Эхийн эндэгдэл

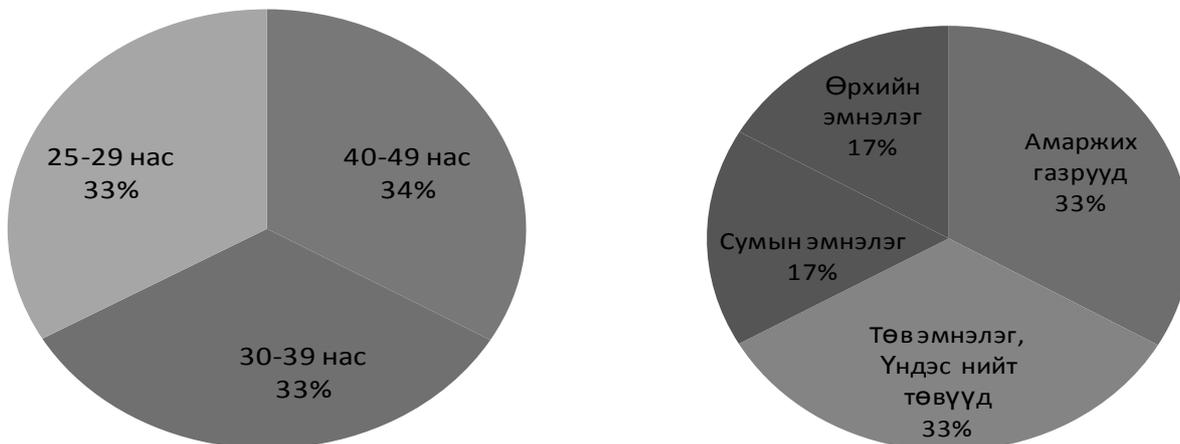
2013 оны 3-р улиралд эхийн эндэгдлийн 6 тохиолдол бүртгэгдэж 100.000 амьд төрөлтөд 28.5 байна. Эхийн эндэгдэл Баян-Өлгий аймагт 1, Улаанбаатар хотод-5 тохиолдол тус тус бүртгэгджээ.

Хүснэгт 2. Эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд, 2011-2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Байршил	2011	2012	2013
Аймгийн дундаж	30.9	50.7	9.4
УБ хот	33.8	40.6	48.0
Улсын дундаж	32.3	45.6	28.5

Эхийн эндэгдлийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 3 тохиолдол буюу 100 000 амьд төрөлт тутамд 17.1 эндэгдлээр буурсан байна. Ялангуяа өнгөрсөн оны 3-р улирлын байдлаар хөдөө орон нутаг, аймгуудад 5 эх эндэж 100 000 амьд төрөлтөд 50.6 байсан бол энэ оны 3-р улиралд зөвхөн Баян-Өлгий аймагт 1 эх эндсэн ба 100 000 амьд төрөлтөд 9.4 болж буурсан байна.

Эхийн эндэгдлийн нийт тохиолдлыг шалтгаанаар нь авч үзэхэд жирэмсэн үеийн хүндрэлээр-2, төрсний дараах үеийн хүндрэлээр -1, эрхтэн тогтолцооны эмгэг өвчний шалтгаанаар-3 эх тус тус энджээ.

Зураг 8. Эхийн эндэгдэл насны ангилал, байршлаар, хувиар, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл

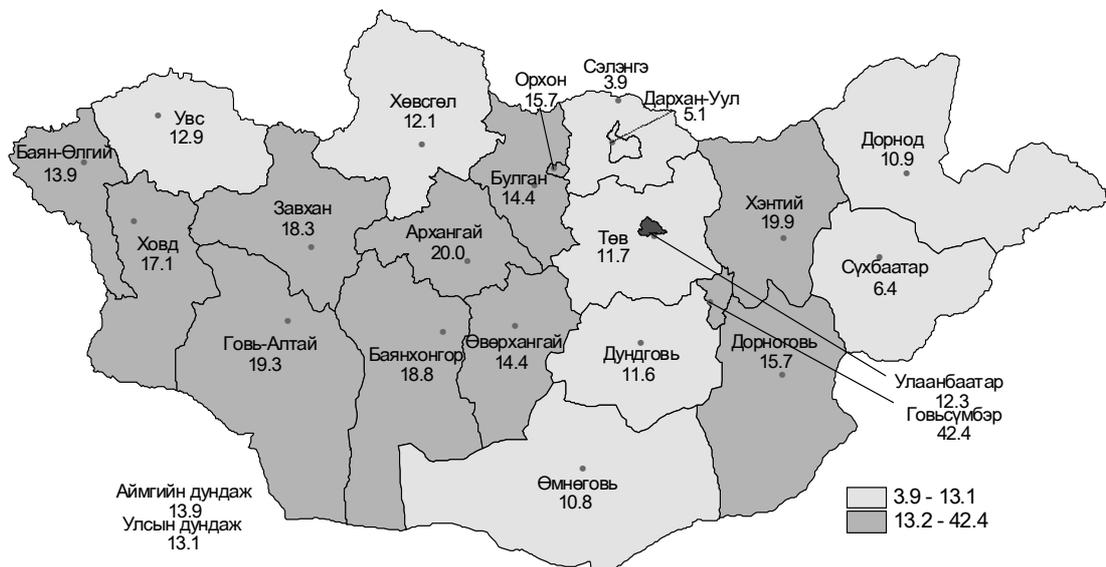
Улсын хэмжээнд 2013 оны 3-р улиралд нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 276 тохиолдол бүртгэгдэж амьд төрсөн 1000 хүүхдэд 13.1 ногдож байна. Өнгөрсөн оны 3-р улиралтай харьцуулахад 22 эндэгдлээр буюу 1000 амьд төрөлт тутамд ногдох хүүхдийн эндэгдэл 0.2-аар буурсан байна.

Хүснэгт 3. Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд, 2011-2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Байршил	2011	2012	2013
Аймгийн дундаж	20.0	12.6	13.9
УБ хот	13.3	13.2	12.3
Улсын дундаж	16.8	12.9	13.1

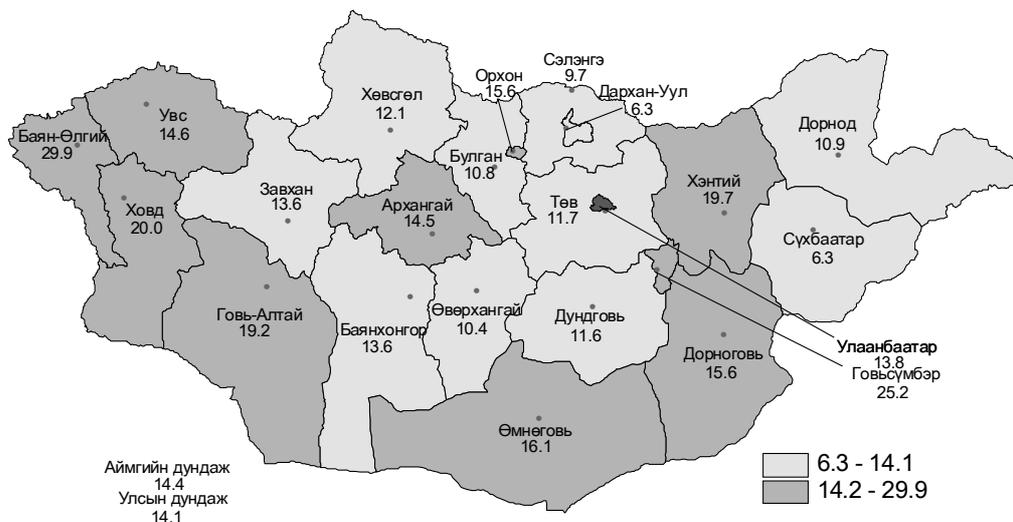
Нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 51.8 хувь нь нярайн эрт үедээ, 15.2 хувь нь нярайн хожуу үедээ, 32.9 хувь нь 29 ба түүнээс дээш хоногтойд эндсэн байна.

Нярайн эндэгдэл 1000 амьд төрсөн хүүхдэд 8.8 байна. Нэг хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 56.8 хувь нь эрэгтэй, 43.2 хувь нь эмэгтэй хүүхэд байна.

Зураг 9. Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

2013 оны 3-р улирлын байдлаар перинаталь эндэгдлийн 265 тохиолдол бүртгэгдэж 1000 нийт төрөлтөд 14.1 байна. 1000 нийт төрөлтөд ногдох перинаталь эндэгдэл Баян-Өлгий /29.9/, Ховд /20.0/, Хэнтий /19.7/, Говь-Алтай /19.2/, Өмнөговь /16.1/, Дорноговь /15.6/, Увс /16.6/ зэрэг аймгууд улсын дунджаас өндөр байна.

Зураг 10. Перинаталь эндэгдэл, 1000 нийт төрөлтөд, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

2013 оны 3-р улиралд 347 хүүхэд тав хүртэлх насандаа эндсэн бөгөөд 1000 амьд төрөлтөд 16.5 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 29 тохиолдол буюу 1000 амьд төрөлт тутамд 0.4 эндэгдлээр нэмэгдсэн байна. Тав хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 54.5 хувь нь эрэгтэй, 45.5 хувь нь эмэгтэй хүүхэд байна.

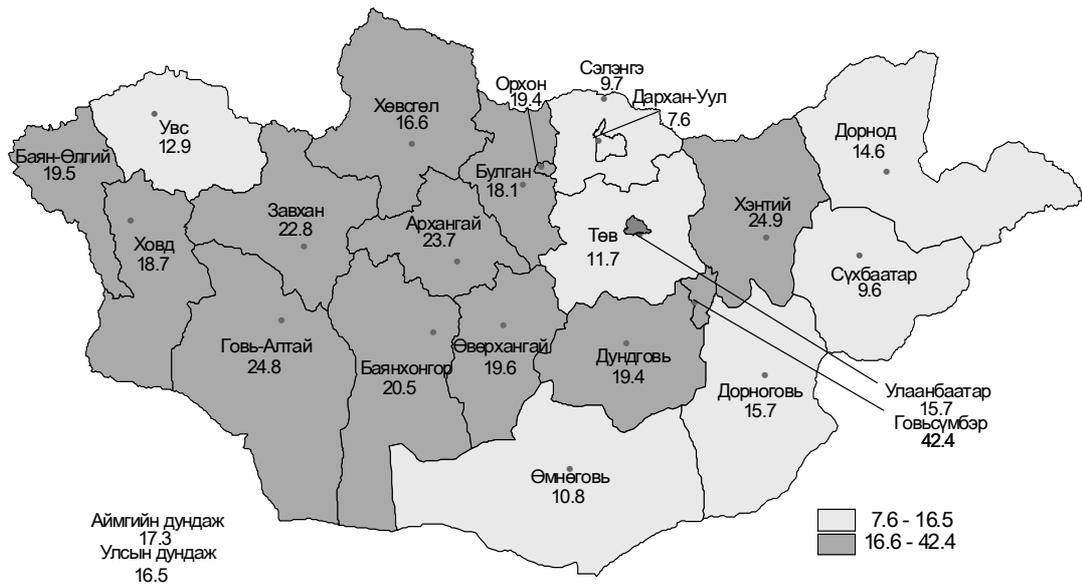
Хүснэгт 4. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд, 2011-2013

Байршил	2011	2012	2013
Аймгийн дундаж	20.0	15.8	17.3
УБ хот	13.3	16.4	15.7
Улсын дундаж	16.8	16.1	16.5

Хүснэгт 5. Нялхас болон 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн тэргүүлэх шалтгаан, хувиар 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Өвчний нэршлээр	1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	14.8	10.8
Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	50.5	0.0
Төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	14.1	4.1
Нас баралтын гадны шалтгаан	7.2	51.4
Бусад эрхтэн тогтолцооны өвчин	13.4	33.7
Бүгд	276/100%	71/100%

Зураг 11. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Хүснэгт 6. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан (хувиар), 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Өвчний бүлэг ӨОУА-10	1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл						5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл					
	Аймгийн дүн		Улаанбаатар		Улсын дүн		Аймгийн дүн		Улаанбаатар		Улсын дүн	
	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь
Төрөх тойрны (перинаталь) үед үүсэх оёг	69	46.6	71	55.5	140	50.7	69	37.5	71	43.6	140	40.3
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	27	18.2	14	10.9	41	14.9	30	16.3	19	11.7	49	14.1
Төрөлхийн гажиг, хэв гажил, өнгөт цогцын гажуудал	20	13.5	19	14.8	39	14.1	20	10.9	22	13.5	42	12.1
Гаднын шалтгаант нас баралт	14	9.5	6	4.7	20	7.2	32	17.4	26	16.0	58	16.7
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	2	1.4	2	1.6	4	1.4	2	1.1	5	3.1	7	2.0
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	12	8.1	5	3.9	17	6.2	19	10.3	10	6.1	29	8.4
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	0	0.0	3	2.3	3	1.1	0	0.0	5	3.1	5	1.4
Бусад	4	2.7	8	6.3	12	4.3	12	6.5	5	3.1	17	4.9
Бүгд	148	100.0	128	100.0	276	100.0	184	100.0	163	100.0	347	100.0

Нялхсын эндэгдэл, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

№	Аймаг хотын нэр	Перинаталь нас баралт (амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Амьгүй төрөлт (амьд, амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн эрт үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн хожуу үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)
	А	1	2	3	4	5
1	Архангай	14.5	3.6	12.8	10.9	1.8
2	Баян-Өлгий	29.9	23.1	9.7	7.0	2.7
3	Баянхонгор	13.6	5.1	8.5	8.5	0.0
4	Булган	10.8	7.2	3.6	3.6	0.0
5	Говь-Алтай	19.2	5.5	16.5	13.8	2.7
6	Говьсүмбэр	25.2	8.4	25.4	16.9	8.4
7	Дархан-Уул	6.3	2.5	3.8	3.8	0.0
8	Дорноговь	15.6	7.8	7.9	7.9	0.0
9	Дорнод	10.9	1.8	9.1	9.1	0.0
10	Дундговь	11.6	3.9	7.8	7.8	0.0
11	Завхан	13.6	4.5	13.7	9.1	4.5
12	Орхон	15.6	8.4	13.3	7.3	6.0
13	Өвөрхангай	10.4	7.8	5.2	2.6	2.6
14	Өмнөговь	16.1	8.1	10.8	8.1	2.7
15	Сүхбаатар	6.3	6.3	6.4	0.0	6.3
16	Сэлэнгэ	9.7	7.7	1.9	1.9	0.0
17	Төв	11.7	2.9	8.8	8.8	0.0
18	Увс	14.6	9.1	7.4	5.5	1.8
19	Ховд	20.0	12.3	7.8	7.8	0.0
20	Хөвсгөл	12.1	6.6	7.7	5.5	2.2
21	Хэнтий	19.7	9.9	12.4	10.0	2.5
22	Аймгийн дундаж	14.4	7.6	8.8	6.9	2.0
23	Улаанбаатар	13.8	7.2	8.7	6.7	2.0
24	Улсын дундаж	14.1	7.4	8.8	6.8	2.0

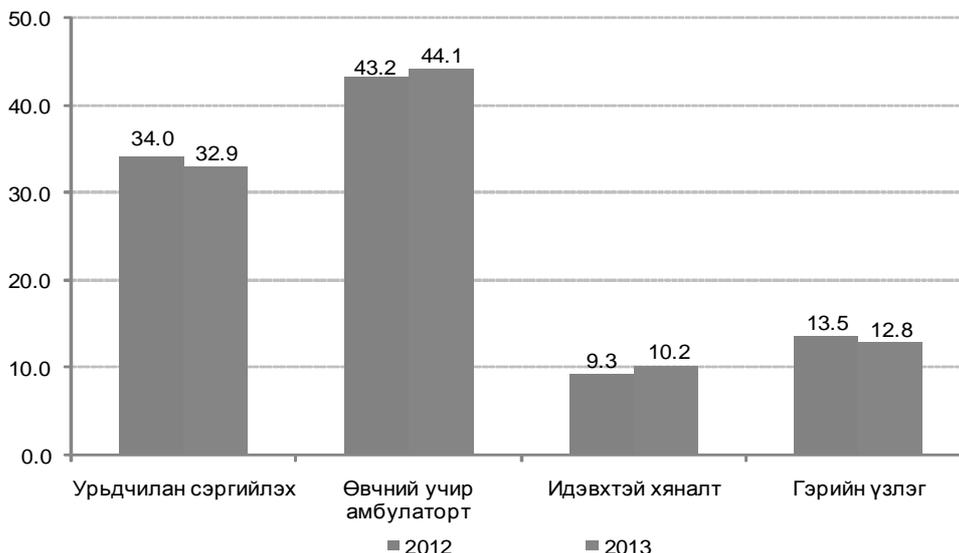
БҮЛЭГ II. АМБУЛАТОРИ СТАЦИОНАРЫН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

БҮЛЭГ 2. АМБУЛАТОРИ СТАЦИОНАРЫН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

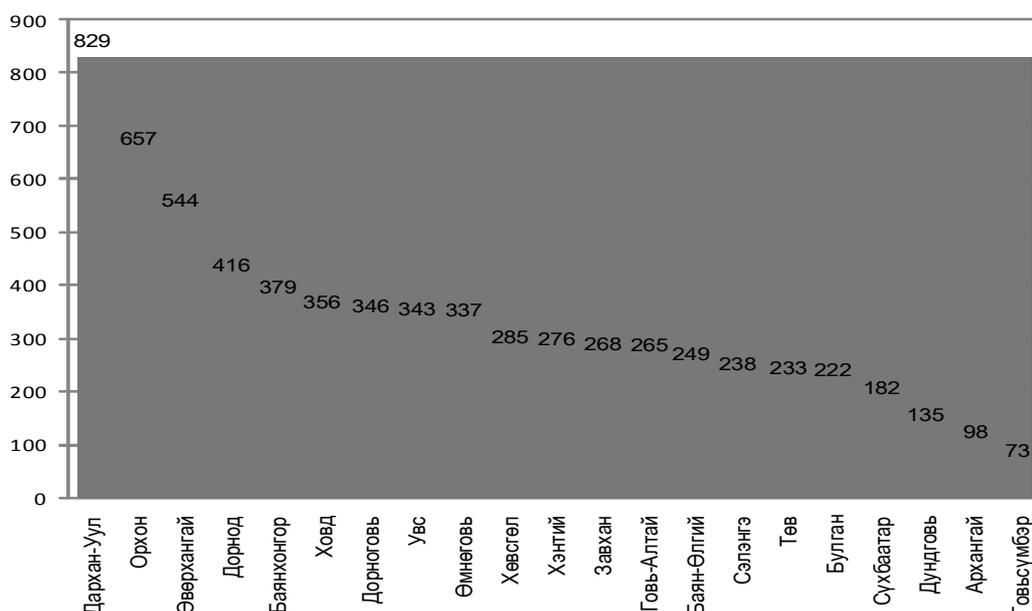
Улсын хэмжээнд 2013 оны 3-р улиралд амбулаторт нийт 3426192 үзлэг хийгдсний 32.9 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 44.1 хувийг өвчний учир амбулаторт, 10.2 хувийг идэвхитэй хяналт, 12.8 хувийг гэрийн идэвхитэй болон дуудлагын үзлэг эзэлж байна.

Зураг 12. Амбулаторийн үзлэгийн төрөл (хувиар), 2012-2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Амбулаторийн үзлэгээр халдварт бус өвчлөлийн 272248 тохиолдол бүртгэгдэж өнгөрсөн оны 3-р улиралд бүртгэгдсэн өвчлөлөөс 41.1 мян гаруй өвчлөл буюу 17.8 хувиар нэмэгджээ. 2013 оны 3-р улиралд улсын хэмжээнд 161489 үйлчлүүлэгч эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн ба 1228552 ор хоног ашигласан бөгөөд дундаж ор хоног 7.6 байна. Өнгөрсөн үедээ харьцуулахад ор хоног 1.6 хувиар нэмэгдсэн байна. Улсын хэмжээнд нийт 20566 эмчлүүлэгчид мэс заслын хагалгаа хийгдсэн бөгөөд Улаанбаатар хотын эмнэлгүүдэд 65.2 хувь нь хийгджээ.

Зураг 13. Мэс заслын хагалгаа, бодит тоо, аймгаар, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Хүснэгт 7. Зонхилон хийгдсэн мэс заслын хагалгаа төрлөөр, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

7 а. Аймаг

№	Мэс заслын нэр	Мэс засал хийлгэсэн хүний тоо	Нийт мэс заслын хагалгаанд эзлэх хувь
1	Цочмог мухар олгойн мэс засал	2982	7.3
2	Эмэгтэйчүүдийн бусад мэс засал	857	7.3
3	Үе мөчний бусад мэс засал	853	7.3
4	Цөсний замын мэс засал	853	6.8
5	Хамар хоолойн мэс засал	798	5.6
6	Нүдний бусад мэс засал	661	5.6
7	Нарийн бүдүүн гэдэсний мэс засал	654	5.4
8	Ивэрхийн мэс засал	636	3.4
9	Эр бэлэг эрхтний бусад мэс засал	401	3.1
10	Судасны бусад	370	1.2

7 б. Улаанбаатар

№	Мэс заслын нэр	Мэс засал хийлгэсэн хүний тоо	Нийт мэс заслын хагалгаанд эзлэх хувь
1	Үе мөчний бусад мэс засал	2038	8.4
2	Цочмог мухар олгойн	435	7.6
3	Эмэгтэйчүүдийн бусад мэс засал	394	4.8
4	Нүдний бусад мэс засал	250	3.6
5	Цөсний замын мэс засал	186	2.6
6	Хамар хоолойн мэс засал	134	2.5
7	Эрүү нүүрний мэс засал	130	2.5
8	Тархи нугасны мэс засал	130	2.1
9	Судасны бусад	107	1.4
10	Сонсголын эрхтний мэс засал	72	0.0

2013 оны 3-р улирлын байдлаар аймгийн дүнгээр нийт мэс заслын хагалгааны 8.4 хувийг цочмог мухар олгойн төрлийн мэс засал эзэлж байгаа бол Улаанбаатар хотод үе мөчний бусад төрлийн мэс засал хамгийн их буюу 7.3 хувийг эзэлж байна.

Улсын хэмжээнд 2013 оны 3-р улирлын байдлаар 168.1 мян түргэн тусламжийн дуудлага хүлээн авч гүйцэтгэсэнээс 11.2 хувь нь алсын дуудлага байна.

Хүснэгт 8. Түргэн тусламжийн дуудлага, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

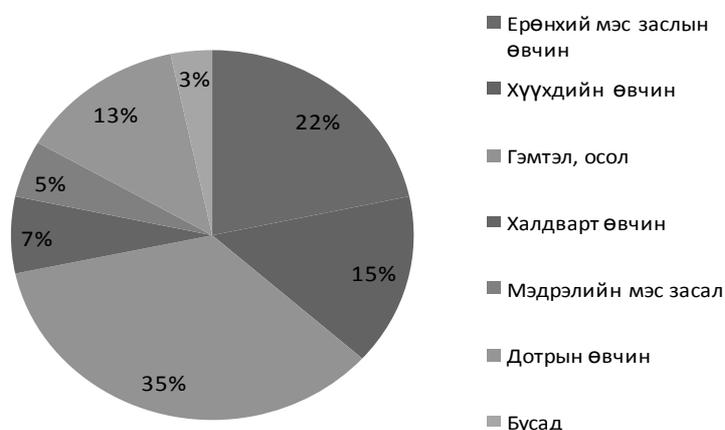
№	Аймгууд	Түргэн тусламжийн дуудлага		Бүх дуудлаганд эзлэх хувь	Нийт алсын дуудлагад эзлэх хувь
		Бүгд	Алсын дуудлага		
1	Архангай	4398	1129	2.6	6.0
2	Баян-Өлгий	4485	1460	2.7	7.7
3	Баянхонгор	3572	770	2.1	4.1
4	Булган	3148	812	1.9	4.3
5	Говь-Алтай	4051	740	2.4	3.9
6	Говьсүмбэр	1310	108	0.8	0.6
7	Дархан-Уул	5384	201	3.2	1.1
8	Дорноговь	4621	661	2.7	3.5
9	Дорнод	3735	584	2.2	3.1
10	Дундговь	3234	892	1.9	4.7
11	Завхан	4528	646	2.7	3.4
12	Орхон	4030	89	2.4	0.5
13	Өвөрхангай	4551	1573	2.7	8.3
14	Өмнөговь	3073	600	1.8	3.2
15	Сүхбаатар	4615	1126	2.7	6.0
16	Сэлэнгэ	7263	978	4.3	5.2
17	Төв	3908	1131	2.3	6.0
18	Увс	3688	1029	2.2	5.4
19	Ховд	3556	758	2.1	4.0
20	Хөвсгөл	5736	1310	3.4	6.9
21	Хэнтий	5328	1119	3.2	5.9
22	Аймгийн дүн	88214	17716	52.5	93.7
23	Улаанбаатар	79937	1196	47.5	6.3
24	Улсын дүн	168151	18912	100.0	100.0

Түргэн тусламжийн үндэсний төвд

Нийт 60 алсын дуудлага хүлээн авч 30 (50.0%)-д төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн эмч нар орон нутагт очиж тусламж үйлчилгээ үзүүлж, 30 (50.0%)-д утсаар зөвлөгөө өгч үйлчилсэн байна.

Хүснэгт 9. Алсын түргэн тусламжийн дуудлага, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

№	Аймаг нэр	Хүлээн авсан дуудлага		Орон нутагт очиж тусламж үйлчилгээ үзүүлэхэд ашигласан тээврийн хэрэгсэл		Утсаар зөвлөгөө өгсөн
		Тоо	Хувь	Машин	Онгоц	
1	Архангай	8	13.3	4		4
2	Баянхонгор	1	1.7			1
3	Баянөлгий	5	8.3		3	2
4	Булган	5	8.3	5		
5	Дархан	5	8.3	2		3
6	Дорнод	1	1.7		1	
7	Дундговь	1	1.7			1
8	Завхан	1	1.7			1
9	Орхон	3	5.0	1		2
10	Өвөрхангай	4	6.7	1		3
11	Өмнөговь	1	1.7	1		
12	Сүхбаатар	2	3.3	2		
13	Сэлэнгэ	4	6.7	2		2
14	Төв	5	8.3			5
15	Увс	1	1.7		1	
16	Хэнтий	6	10.0	5		1
17	Хөвсгөл	1	1.7	1		
18	Ховд	2	3.3		1	1
19	Багануур	4	6.7			4
	Нийт	60	100	24	6	30

Зураг 14. Алсын түргэн тусламжийн дуудлагын төрөл, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Нийт түргэн тусламжийн дуудлагын 35.0 хувь нь осол гэмтэл эзэлж байна.

**Стационарын тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, /төв эмнэлэг, үндэсний төвүүд/
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

№	Эмнэлгийн нэр	Хэвтсэн өвчтөн	Гарсан өвчтөн	Ор хоног	Эмнэлгийн нас баралт	ЭН-ийн хувь	Хоног болоогүй нас баралт	Хоног болоогүй нас баралтын хувь	Үүнээс 8-24 цагийн дотор нас баралт	8-24 цагийн дотор нас баралтын хувь	Эмчлэгдсэн өвчтөн	Орны фонд ашиглалт	Фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
1	Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг	5122	5080	41280	86	1.7	17	19.8	10	58.8	5144	75.9	92.0	8.0	9.5
2	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	1835	1810	15599	12	0.7	1	8.3	0	0.0	1828.5	80.0	97.0	8.5	9.4
3	Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг	4146	4090	33625	53	1.3	15	28.3	16	106.7	4144.5	86.2	104.5	8.1	10.6
4	Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	8548	8715	53502	86	1.0	23	26.7	8	34.8	8674.5	81.3	98.6	6.2	13.2
5	Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв	2090	2133	30311	22	1.0	3	13.6	1	33.3	2122.5	57.2	69.3	14.3	4.0
6	Хавдар судлалын үндэсний төв	2140	2130	17775	11	0.5	1	9.1	0	0.0	2140.5	93.6	113.4	8.3	11.3
7	Гэмтэл согог сэргээн заслын үндэсний төв	3489	3458	41403	79	2.2	23	29.1	8	34.8	3513	98.6	119.5	11.8	8.4
8	Арьсны өвчин судлалын үндэсний төв	1517	1610	15655	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1563.5	92.1	111.6	10.0	9.2
9	Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	1429	1420	41241	1	0.1	0	0.0	0	0.0	1425	91.6	111.1	28.9	3.2
10	Хүүхдийн төв сувилал	60	55	1056	0	0.0	0	0.0	0	0.0	57.5	11.7	14.2	18.4	0.6
11	УАУШУТҮК	958	975	9101	0	0.0	0	0.0	0	0.0	966.5	91.0	110.3	9.4	
12	Нийслэлийн эрүүл мэндийн газар	48022	47301	325157	149	0.3	51	34.2	25	49.0	47736	69.3	84.0	6.8	10.2

Стационарын тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, /2013 оны 3-р улирлын байдлаар/

№	Аймгууд	Хэвтсэн өвчтөн	Гарсан өвчтөн	Ор хоног	Эмнэлгийн нас баралт	ЭН-ийн хувь	Хоног болоогүй нас баралт	Хоног болоогүй нас баралтын хувь	Үүнээс 8-24 цагийн дотор нас баралт	8-24 цагийн дотор нас баралтын хувь	Эмчлэгдсэн өвчтөн	Орны фонд ашиглалт	Фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
1	Архангай	4230	5003	30558	27	0.6	13	48.1	3	23.1	4268	45.7	55.4	7.2	6.4
2	Баян-Өлгий	4985	6683	34246	23	0.5	7	30.4	6	85.7	4599	54.6	66.2	7.4	7.3
3	Баянхонгор	4206	5088	29434	31	0.7	6	19.4	4	66.7	4149	59.0	71.5	7.1	8.3
4	Булган	2626	3234	20105	12	0.5	6	50.0	1	16.7	2631	51.6	62.5	7.6	6.7
5	Говь-Алтай	3091	3401	22780	23	0.8	7	30.4	5	71.4	3050	50.0	60.6	7.5	6.7
6	Говьсүмбэр	954	1184	7134	4	0.4	2	50.0	2	100.0	975	67.9	82.4	7.3	9.3
7	Дархан-Уул	5699	5683	43708	15	0.3	3	20.0	1	33.3	5774	79.2	96.0	7.6	10.5
8	Дорноговь	2756	3341	19085	17	0.6	6	35.3	3	50.0	2747	52.1	63.2	6.9	7.5
9	Дорнод	3979	4431	32011	32	0.8	7	21.9	5	71.4	4063	65.3	79.2	7.9	8.3
10	Дундговь	2267	2474	16426	10	0.4	2	20.0	0	0.0	2266	55.1	66.8	7.2	7.6
11	Завхан	3087	4965	23814	24	0.8	9	37.5	4	44.4	3021	38.0	46.1	7.9	4.8
12	Орхон	4455	4795	33959	21	0.5	10	47.6	3	30.0	4428	72.4	87.8	7.7	9.4
13	Өвөрхангай	4721	5584	34772	34	0.7	4	11.8	2	50.0	4761	55.1	66.8	7.3	7.5
14	Өмнөговь	2475	2418	15825	17	0.7	2	11.8	1	50.0	2449	54.4	65.9	6.5	8.4
15	Сүхбаатар	2982	2706	25469	19	0.6	4	21.1	2	50.0	2944	80.3	97.4	8.7	9.3
16	Сэлэнгэ	4372	5513	34863	13	0.3	2	15.4	0	0.0	4366	55.9	67.7	8.0	7.0
17	Төв	3376	3939	26847	14	0.4	5	35.7	1	20.0	3399	63.3	76.7	7.9	8.0
18	Увс	4255	4480	29327	17	0.4	6	35.3	3	50.0	4318	61.4	74.4	6.8	9.0
19	Ховд	4678	5551	33746	28	0.6	3	10.7	2	66.7	4715	61.4	74.4	7.2	8.6
20	Хөвсгөл	5207	6667	33025	30	0.6	5	16.7	4	80.0	5158	52.6	63.7	6.4	8.2
21	Хэнтий	3398	4262	24169	27	0.8	14	51.9	11	78.6	3347	55.7	67.5	7.2	7.7
22	Аймгийн дүн	77799	91402	571303	438	0.6	123	28.1	63	51.2	77428	57.6	69.8	7.4	7.8
23	Улаанбаатар	84245	96384	657249	555	0.7	135	24.3	72	53.3	84061	72.7	88.1	7.8	9.3
24	Улсын дүн	162044	187786	1228552	993	0.6	258	26.0	135	52.3	161489	64.8	78.5	7.6	8.5

БҮЛЭГ III. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

БҮЛЭГ 3. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

2013 оны 3-р улирлын байдлаар амбулаторит бүртгэгдсэн халдварт бус өвчлөлийн нийт 272248 тохиолдол бүртгэгджээ. Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Амьсгалын тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 202.44/
- Хоол шингээх эрхтний өвчин /10 000 хүн амд 169.68/
- Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 110.54/
- Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 152.21/
- Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант өвчин /10 000 хүн амд 240.46/

Байршлаар авч үзвэл Улаанбаатар хотод амьсгалын тогтолцооны өвчин, гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант өвчин, хоол шингээх эрхтний өвчин харин хөдөөд амьсгалын тогтолцооны өвчин, хоол шингээх эрхтний өвчин, цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин тэргүүлэх шалтгаан болж байна.

Хүснэгт 10. Амбулаторын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

№	ӨОУА-10 нэршил	Тохиолдлын тоо	10 000 хүн амд	Нийт тохиолдолд эзлэх %
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	57487	202.44	15.3
2	Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	48183	169.68	12.9
3	Зүрх судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	31390	110.54	8.4
4	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	43222	152.21	11.5
5	Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар /S00-T98/	68283	240.46	18.2
6	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	28541	100.51	7.6
7	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	8950	31.52	2.4
8	Арьс ба халимны өвчин /L00-L99/	13894	48.93	3.7
9	Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд /H00-H59/	46822	164.88	12.5
10	Яс булчин, холбох нэхдэсийн өвчин /M00-M99/	28159	99.16	7.5

2013 оны 3-р улирлын байдлаар эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөлийн тэргүүлэх 5 шалтгаанд:

- Хоол шингээх эрхтний өвчин /10 000 хүн амд 77.50/
- Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 73.63/
- Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 60.18/
- Амьсгалын тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 50.0/
- Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /10 000 хүн амд 38.14/

Хүснэгт 11. Стационарын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, 10 000 хүн амд, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

№	ӨОУА-10 нэршил	Тохиолдлын тоо	10 000 хүн амд	Нийт тохиолдолд эзлэх %
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	14198	50.00	10.0
2	Зүрх судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	20908	73.63	14.8
3	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	30751	108.29	21.7
4	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	17089	60.18	12.1
5	Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	22009	77.50	15.5
6	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	10832	38.14	7.6
7	Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин /A00-B99/	4276	15.06	3.0
8	Яс булчин, холбох нэхдэсийн өвчин /M00-M99/	6121	21.56	4.3
9	Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар /S00-T98/	10818	38.10	7.6
10	Арьс ба халимны өвчин /L00-L99/	4656	16.40	3.3

**Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөл /10 000 хүн амд харьцуулснаар/
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Аймаг, Нийслэл	Бүртгэгдсэн өвчлөл		Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд
Баруун бүс						
Баян-Өлгий	6976	778.2	2517	560.6	4459	996.6
Говь-Алтай	7934	1487.6	2599	991.1	5335	1967.8
Завхан	5158	800.7	3314	1028.2	1844	572.8
Увс	10153	1383.2	3499	953.8	6654	1812.2
Ховд	7509	965.4	2360	610.4	5149	1316.2
Хангайн бүс						
Архангай	9344	1102.3	3171	759.6	6173	1435.0
Баянхонгор	14358	1858.7	4257	1122.7	10101	2568.3
Булган	6234	1147.4	2044	747.8	4190	1552.0
Орхон	8256	895.8	3214	718.2	5142	1084.6
Өвөрхангай	14877	1463.0	4657	918.9	10220	2003.6
Хөвсгөл	13499	1155.8	4598	800.0	8901	1500.6
Төвийн бүс						
Говьсүмбэр	1780	1263.9	722	1033.0	1058	1491.4
Дархан-Уул	16245	1675.2	5950	1260.2	10295	2069.0
Дорноговь	8660	1425.4	3312	1092.3	5348	1757.3
Дундговь	4950	1311.3	1624	859.4	3326	1764.2
Өмнөговь	19443	3019.1	3940	1230.4	6593	2036.3
Сэлэнгэ	10829	1068.0	3934	776.7	6895	1358.8
Төв	13087	1517.1	4517	1029.5	8570	2021.8
Зүүн бүс						
Дорнод	11769	1663.6	4546	1291.9	7214	2028.9
Сүхбаатар	6952	1331.4	2492	953.4	4469	1713.8
Хэнтий	9081	1356.3	3393	1021.5	5688	1685.9
Улаанбаатар						
Улаанбаатар	228857	1756.9	90647	1471.6	138219	2013.0

**Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Аймаг, Нийслэл	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	74.7	135.4	95.2	117.6	143.8
Говь-Алтай	128.1	190.7	163.7	301.3	230.2
Завхан	45.8	101.5	114.2	121.2	140.2
Увс	61.2	168.1	185.4	267.4	268.4
Ховд	83.2	152.9	103.2	170.7	124.7
Бүсийн дүн	76.5	148.0	129.0	187.8	177.4
Хангайн бүс					
Архангай	65.4	181.7	139.2	248.9	162.1
Баянхонгор	146.2	241.0	157.5	409.8	318.6
Булган	85.8	144.5	148.7	208.7	218.8
Орхон	33.5	107.2	122.7	122.8	101.0
Өвөрхангай	74.6	217.7	123.2	311.3	203.6
Хөвсгөл	97.1	191.0	138.6	148.6	136.7
Бүсийн дүн	82.6	182.5	136.8	236.1	182.6
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	42.6	132.1	264.1	186.7	134.9
Дархан-Уул	59.8	225.5	172.7	290.2	208.3
Дорноговь	96.6	173.0	189.3	225.8	220.9
Дундговь	60.9	254.3	130.9	308.3	176.2
Өмнөговь	114.0	179.7	253.0	404.5	146.6
Сэлэнгэ	83.0	156.4	164.7	126.2	166.0
Төв	155.7	267.3	161.5	312.5	188.4
Бүсийн дүн	94.8	204.3	181.6	264.2	183.5
Зүүн бүс					
Дорнод	48.1	110.4	258.1	478.6	151.7
Сүхбаатар	90.4	151.3	148.4	311.4	158.4
Хэнтий	78.3	191.0	221.0	243.6	159.4
Бүсийн дүн	70.3	150.1	214.9	349.8	156.2
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	72.6	96.7	153.1	139.7	72.9
Улсын дүн	59.4	125.4	320.7	161.7	130.4

**Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Аймаг, Нийслэл	Жирэмсэн, төрөлт төрсний дараах үе	Арьс ба халимны өвчин	Нүд ба түүний дайврын өвчин	Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	Гэмтэл, хордлого ба гаднын шалтгаант бусад тодорхой эмгэг
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	91.7	9.7	4.2	30.6	19.9
Говь-Алтай	113.6	76.5	25.7	50.2	88.5
Завхан	92.4	32.0	41.0	35.1	38.2
Увс	108.8	79.6	38.0	35.1	53.0
Ховд	108.4	32.0	15.7	56.8	32.7
Бүсийн дүн	102.2	42.8	17.0	40.9	42.9
Хангайн бүс					
Архангай	104.4	28.4	8.6	13.4	58.6
Баянхонгор	112.1	105.9	80.6	70.2	61.4
Булган	70.7	20.8	99.4	27.1	51.4
Орхон	113.2	58.5	38.4	38.7	70.4
Өвөрхангай	94.3	92.5	75.4	40.7	86.3
Хөвсгөл	125.5	60.5	70.2	29.6	49.4
Бүсийн дүн	106.3	63.7	60.3	36.4	63.6
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	134.2	43.3	28.4	31.2	160.5
Дархан-Уул	109.8	129.2	139.1	53.6	135.7
Дорноговь	95.8	93.8	24.0	86.1	123.4
Дундговь	99.1	45.3	30.5	67.8	40.8
Өмнөговь	97.5	66.8	71.9	62.4	88.4
Сэлэнгэ	75.7	59.1	5.2	52.0	74.9
Төв	58.5	60.5	98.4	47.0	59.0
Бүсийн дүн	89.1	78.1	65.3	58.0	92.8
Зүүн бүс					
Дорнод	107.6	62.1	32.5	51.9	97.1
Сүхбаатар	69.7	62.8	39.8	48.1	100.7
Хэнтий	80.6	52.9	39.1	94.2	92.3
Бүсийн дүн	87.7	59.0	36.9	65.8	96.4
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	75.4	85.6	63.2	50.5	1111.0
Улсын дүн	460.7	329.2	242.6	251.6	1406.8

**Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөл, насны ангиллаар
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Аймаг	Насны ангиллаар														
	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50.-54	55-59	60-64	65+
Баруун бүс															
Баян-Өлгий	82	243	221	205	357	675	823	652	573	506	501	566	444	321	807
Говь-Алтай	299	506	290	400	495	758	737	653	685	634	575	613	428	218	643
Завхан	381	420	204	177	271	469	472	407	347	337	373	296	285	198	521
Увс	530	836	335	428	743	968	994	881	845	821	822	639	405	260	646
Ховд	336	401	207	280	542	781	737	628	526	563	553	583	439	287	646
Хангайн бүс															
Архангай	720	831	343	383	542	860	809	754	644	640	676	608	462	316	756
Баянхонгор	567	904	565	614	1125	1635	1569	1293	1145	1011	907	862	663	404	1094
Булган	291	556	279	275	344	535	474	445	435	441	500	483	372	254	550
Орхон	344	493	282	265	515	931	929	789	677	623	675	590	410	270	563
Өвөрхангай	771	818	662	725	1030	1507	1525	1339	1220	985	1060	1037	693	467	1038
Хөвсгөл	546	1155	549	515	783	1350	1215	1042	1012	994	1133	1111	725	361	1008
Төвийн бүс															
Говьсүмбэр	173	218	68	97	114	170	180	125	133	102	80	80	66	47	127
Дархан-Уул	461	1168	837	694	993	1517	1405	1299	1247	1153	1254	1216	898	640	1463
Дорноговь	400	641	439	374	515	877	900	750	631	603	614	578	450	297	591
Дундговь	137	256	165	202	289	416	397	375	339	371	407	422	339	227	608
Өмнөговь	672	1091	515	451	621	985	1098	861	660	606	676	582	437	301	887
Сэлэнгэ	508	1013	473	480	627	1009	975	829	816	718	832	777	572	375	825
Төв	297	867	594	554	733	1033	1070	978	933	1017	1162	1299	916	482	1152
Зүүн бүс															
Дорнод	684	1316	785	572	763	1165	1179	1044	811	664	624	629	510	335	679
Сүхбаатар	381	538	282	348	476	730	672	598	442	426	491	491	353	242	482
Хэнтий	585	899	377	434	566	668	709	640	568	602	602	638	541	395	857
Улаанбаатар	10758	18061	8888	8165	11506	20675	21850	18293	16867	14950	15924	17634	13844	10462	20980

**Стационарын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар /**

Аймаг	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	65.7	81.2	45.4	73.5	73.6
Говь-Алтай	50.1	82.9	35.8	98.4	79.1
Завхан	33.4	63.6	32.3	64.0	82.3
Увс	42.6	89.6	41.6	81.1	103.8
Ховд	53.5	83.3	33.7	70.6	67.6
Бүсийн дүн	50.2	80.5	38.3	76.4	80.9
Хангайн бүс					
Архангай	40.7	80.3	34.6	74.4	89.9
Баянхонгор	53.9	83.9	33.9	71.1	68.1
Булган	49.9	92.0	44.4	57.1	87.8
Орхон	17.8	65.4	36.0	65.3	53.7
Өвөрхангай	20.8	80.3	34.0	67.7	79.0
Хөвсгөл	34.0	83.7	38.4	58.7	60.2
Бүсийн дүн	34.3	80.2	36.5	65.8	71.5
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	32.0	95.9	104.4	107.9	82.4
Дархан-Уул	30.7	97.7	53.1	73.9	87.2
Дорноговь	49.1	49.4	43.3	61.9	49.2
Дундговь	42.9	106.8	56.2	95.4	89.5
Өмнөговь	43.0	46.4	27.3	61.8	29.2
Сэлэнгэ	33.7	73.5	49.5	49.3	82.6
Төв	38.7	77.3	112.6	114.4	68.9
Бүсийн дүн	38.0	75.7	60.4	75.6	69.7
Зүүн бүс					
Дорнод	20.2	76.3	141.2	91.7	70.0
Сүхбаатар	61.5	95.2	47.7	74.7	62.8
Хэнтий	36.4	70.5	52.1	70.0	51.1
Бүсийн дүн	37.3	79.5	84.1	79.4	61.3
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	36.6	36.6	59.7	87.6	46.8
Улсын дүн	21.4	59.4	54.4	79.6	60.4

**Стационарын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар /**

Аймаг	Жирэмсэн, төрөлт төрсний дараах үе	Арьс ба халимны өвчин	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	Гэмтэл, хордлого ба гаднын шалтгаант бусад тодорхой эмгэг
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	90.4	6.7	8.8	20.7	17.4
Говь-Алтай	100.5	27.9	16.7	20.1	25.5
Завхан	91.4	15.2	13.0	28.7	20.5
Увс	108.0	20.3	18.7	17.7	23.6
Ховд	108.2	24.0	10.2	20.6	22.9
Бүсийн дүн	99.6	17.9	13.1	21.4	21.6
Хангайн бүс					
Архангай	100.7	6.3	14.0	7.7	29.4
Баянхонгор	109.0	24.2	10.2	20.7	23.0
Булган	69.6	13.3	8.5	17.7	19.0
Орхон	112.0	6.9	15.1	26.0	33.4
Өвөрхангай	93.4	15.3	9.0	13.3	24.0
Хөвсгөл	93.9	9.5	15.4	8.6	12.8
Бүсийн дүн	97.8	12.2	12.4	15.1	23.4
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	134.2	24.9	31.2	17.8	35.5
Дархан-Уул	109.8	19.8	18.6	24.1	30.2
Дорноговь	92.8	11.2	12.0	38.0	29.1
Дундговь	97.7	13.5	7.4	31.8	24.4
Өмнөговь	93.6	7.6	9.2	15.7	24.4
Сэлэнгэ	74.4	6.7	11.7	10.8	14.6
Төв	58.2	8.1	17.3	19.2	8.1
Бүсийн дүн	87.6	11.5	14.1	21.4	21.4
Зүүн бүс					
Дорнод	106.7	15.4	38.0	22.9	32.5
Сүхбаатар	68.9	29.5	30.8	26.4	40.0
Хэнтий	79.2	10.9	28.4	45.7	30.9
Бүсийн дүн	86.6	17.7	32.6	31.9	34.0
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	125.4	19.2	14.4	22.8	55.1
Улсын дүн	108.3	16.4	15.1	22.6	38.1

**Стационарын нийт өвчлөл, насны ангиллаар
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Аймаг	Насны ангиллаар														
	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Баруун бүс															
Баян-Өлгий	73	148	121	115	226	474	616	441	381	315	309	349	282	220	528
Говь-Алтай	131	124	72	136	183	366	324	272	241	217	178	226	172	87	317
Завхан	147	93	69	102	170	333	330	270	220	200	216	187	187	123	372
Увс	169	164	96	161	340	472	498	399	341	335	330	290	208	138	377
Ховд	222	164	82	139	326	529	466	376	319	274	259	234	202	143	414
Хангайн бүс															
Архангай	233	171	96	160	285	528	496	381	309	272	262	257	219	157	442
Баянхонгор	222	164	82	139	326	529	466	376	319	274	259	234	202	143	414
Булган	88	119	77	117	153	235	236	211	191	167	186	205	160	132	354
Орхон	189	142	101	93	215	530	538	449	398	305	351	334	227	177	379
Өвөрхангай	247	188	118	169	321	591	537	433	363	267	324	298	228	184	494
Хөвсгөл	264	280	99	128	270	668	565	441	387	352	382	382	298	160	481
Төвийн бүс															
Говьсүмбэр	63	76	36	61	67	94	120	76	88	56	42	47	36	31	82
Дархан-Уул	190	275	161	176	333	608	572	527	467	407	420	420	332	245	641
Дорноговь	137	134	90	114	150	321	312	243	205	183	170	183	160	104	240
Дундговь	87	105	56	89	155	227	220	173	152	134	148	151	150	89	328
Өмнөговь	143	123	63	71	154	307	309	229	162	115	168	140	93	83	263
Сэлэнгэ	195	297	125	160	248	463	431	367	342	240	296	316	261	170	455
Төв	111	169	58	95	186	332	326	295	232	215	279	285	230	158	428
Зүүн бүс															
Дорнод	162	229	95	117	200	445	429	365	315	255	270	283	240	167	448
Сүхбаатар	138	119	75	131	192	327	289	250	184	184	218	229	194	137	277
Хэнтий	202	231	89	122	207	325	304	259	230	192	181	246	197	152	410
Улаанбаатар	4574	5534	2223	2260	3415	7986	8489	7049	6092	4690	4658	5121	4126	3054	7635

**Стационарт хэвтэн эмчлүүлэгчид, тусламж үйлчилгээний шатлалаар, хувиар
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Аймаг	Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв	Сум дундын эмнэлэгт	Сумын эрүүл мэндийн төв	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт	Их эмчийн ортой салбарт	Хувийн эмнэлэгт	Бусад /аймаг сум дүүргийн харьяа цэргийн ангийн эмнэлэг, төмөр замын эмнэлэг/
Баруун бүс								
Баруун бүс	49.5	9.7	7.3	28.5	2.6	0.5	10.9	0.6
Баян-Өлгий	45.7	0.0	7.8	27.1	0.0	0.0	16.8	2.6
Говь-Алтай	55.5	0.0	8.6	27.4	0.0	2.3	6.3	0.0
Завхан	37.8	0.0	5.3	38.9	12.8	0.0	4.9	0.3
Увс	50.6	0.0	10.7	29.7	0.0	0.0	8.9	0.0
Ховд	0.0	58.1	4.3	19.6	0.0	0.3	17.6	0.0
Хангайн бүс								
Хангайн бүс	30.4	17.1	7.9	24.9	1.6	0.5	19.5	0.1
Архангай	49.9	0.0	9.1	24.3	0.0	1.0	15.6	0.0
Баянхонгор	58.1	0.0	4.3	19.6	0.0	0.3	17.6	0.0
Булган	41.7	0.0	10.2	32.5	0.0	0.0	15.5	0.0
Орхон	0.0	67.9	0.0	1.7	0.0	0.0	29.4	0.9
Өвөрхангай	0.0	34.7	1.9	36.1	9.6	1.8	15.8	0.0
Хөвсгөл	32.5	0.0	8.6	35.5	0.0	0.0	23.4	0.0
Төвийн бүс								
Төвийн бүс	53.0	9.1	4.7	29.1	6.9	0	13.8	0.1
Говьсүмбэр	86.2	0.0	0.0	13.8	0.0	0.0	0.0	0.0
Дархан-Уул	58.4	0.0	0.0	9.7	0.0	0.0	31.9	0.0
Дорноговь	47.7	0.0	2.2	19.8	20.8	0.0	8.8	0.8
Дундговь	55.7	0.0	8.1	25.5	0.0	0.0	10.7	0.0
Өмнөговь	0.0	54.4	14.2	26.2	0.0	0.0	5.3	0.0
Сэлэнгэ	29.5	0.0	3.5	25.2	20.8	0.0	21.0	0.0
Төв	40.7	0.0	0.0	54.4	0.0	0.0	4.9	0.0
Зүүн бүс								
Зүүн бүс	35.3	20.5	6.9	23.6	2.5	1.3	8.5	1.3
Дорнод	0.0	61.5	9.3	17.4	0.0	0.0	7.9	3.8
Сүхбаатар	54.7	0.0	4.9	31.6	0.0	0.0	8.7	0.0
Хэнтий	51.2	0.0	6.7	21.8	7.5	3.8	8.9	0.0
Улаанбаатар								
Улаанбаатар	92.0	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	7.2	0

**Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөл, тусламж үйлчилгээний шатлалаар, хувиар
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Аймаг	Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Бусийн оношлогоо эмчилгээний төв	Сум дундын эмнэлэгт	Сумын эрүүл мэндийн төв	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт	Их эмчийн ортой салбар	Өрхийн эрүүл мэндийн төв	Хувийн эмнэлэгт
Баруун бүс								
Баруун бүс	36.3	0.0	8.3	29.1	5.1	0.6	13.5	8.4
Баян-Өлгий	1.2	0.0	7.5	33.0	0.0	0.0	23.5	31.3
Говь-Алтай	51.6	0.0	5.2	29.3	0.0	2.4	9.5	1.9
Завхан	20.4	0.0	3.4	43.4	15.4	0.0	16.9	0.5
Увс	38.2	0.0	10.3	36.2	0.0	0.0	14.3	0.0
Ховд	0.0	69.3	15.0	3.4	0.0	0.7	3.4	8.2
Хангайн бүс								
Хангайн бүс	43.1	17.3	3.7	18.3	0.4	0.3	12.9	3.5
Архангай	40.2	0.0	8.1	41.6	0.0	0.6	6.8	2.7
Баянхонгор	69.3	0.0	3.4	15.0	0.0	0.7	3.5	8.2
Булган	69.1	0.0	4.5	22.7	0.0	0.0	3.8	0.0
Орхон	4.1	28.3	0.0	2.6	0.0	0.0	55.9	6.6
Өвөрхангай	0.0	75.7	0.8	12.2	2.6	0.6	6.0	1.9
Хөвсгөл	75.7	0.0	5.6	15.4	0.0	0.0	1.8	1.4
Төвийн бүс								
Төвийн бүс	44.1	6.5	4.5	24.6	3.2	0.0	14.7	0.7
Говьсүмбэр	59.7	0.0	0.0	22.2	0.0	0.0	18.1	0.0
Дархан-Уул	64.6	0.0	0.0	6.3	0.0	0.0	28.7	0.4
Дорноговь	13.7	0.0	4.6	32.9	14.0	0.0	16.5	1.1
Дундговь	47.7	0.0	5.2	26.9	0.0	0.0	20.2	0.0
Өмнөговь	0.0	45.7	17.6	24.8	0.0	0.0	8.1	3.7
Сэлэнгэ	43.2	0.0	4.1	33.5	8.7	0.0	10.5	0.0
Төв	73.7	0.0	0.0	25.6	0.0	0.0	0.6	0.0
Зүүн бүс								
Зүүн бүс	31.2	18.3	3.9	25.8	2.5	2.5	11.7	4.0
Дорнод	0.0	54.8	2.3	15.5	0.0	0.0	22.3	5.0
Сүхбаатар	66.6	0.0	1.6	25.7	0.0	0.0	6.0	0.0
Хэнтий	26.9	0.0	7.9	36.1	7.6	7.5	6.9	7.0
Улаанбаатар								
Улаанбаатар	85.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	12.5	2.4

**5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Аймаг	Тухайн насны 1000 хүүхдэд				
	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Бэртэл, хордлого ба гадны шалтгаант өвчин	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Арьс ба халимны өвчин
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	21.0	5.3	1.2	1.4	0.5
Говь-Алтай	58.7	32.5	2.4	7.9	7.1
Завхан	55.6	24.9	3.8	2.1	5.2
Увс	78.6	34.9	8.2	5.1	7.3
Ховд	37.5	22.2	4.8	3.3	3.0
Хангайн бүс					
Архангай	76.0	50.6	3.9	5.6	7.4
Баянхонгор	58.6	49.5	9.1	5.1	9.2
Булган	81.7	27.7	7.2	2.3	3.4
Орхон	38.0	10.6	0.6	6.7	8.6
Өвөрхангай	42.3	28.5	8.3	6.4	17.4
Хөвсгөл	58.7	23.1	8.8	5.1	8.6
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	145.7	38.7	1.1	11.5	1.1
Дархан-Уул	71.4	44.4	3.0	12.3	23.8
Дорноговь	72.6	26.3	4.0	10.2	16.0
Дундговь	42.1	26.9	2.0	3.5	4.0
Өмнөговь	103.6	87.8	16.4	7.8	12.0
Сэлэнгэ	73.0	26.3	9.4	5.0	12.1
Төв	59.2	25.9	4.3	5.2	9.1
Зүүн бүс					
Дорнод	105.9	76.7	1.5	8.8	9.6
Сүхбаатар	61.7	44.4	9.2	8.4	6.5
Хэнтий	104.2	33.4	15.5	11.0	9.9
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	99.9	28.2	4.4	29.4	28.7

**Амбулаторит бүртгэгдсэн хүн амын өвчлөлийн эхний 10 шалтгаан
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Өвчний нэршил	Бүртгэгдсэн өвчлөл		Насны ангиллаар														
	Бүгд	Үүнээс: Эмэгтэй	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	57487	31267	10335	14122	4483	3532	3000	3313	3092	2453	2047	1808	1924	1932	1595	1121	2730
Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	68283	42054	3453	6147	3900	3316	4142	4765	4972	4937	4832	5052	5200	5298	4085	2915	5269
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	43222	33867	87	548	658	946	2650	5398	5766	5261	4806	4218	3813	3149	2026	1291	2605
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	48183	30708	39	55	77	244	759	1292	1557	2030	2597	3613	5328	7011	6405	4942	12234
Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар /S00-T98/	46822	16631	701	4255	3209	3243	3588	5123	5854	4445	3912	3146	2884	2559	1484	811	1608
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	28541	18008	1010	639	495	851	1625	2147	2433	2619	2678	2784	2990	3045	1942	1202	2081
Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд /H00-H59/	15730	9759	212	698	543	520	713	1226	1262	1079	990	954	1312	1386	1101	927	2807
Арьс ба халимны өвчин /L00-L99/	28159	16715	1222	4193	2169	2191	3105	3116	2354	1690	1532	1328	1270	1270	876	622	1221
Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	31390	31376	2	0	0	21	1744	9297	9282	6176	3825	991	42	0	8	0	2
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин /A00-B99/	8950	5092	192	806	429	365	850	1640	1328	747	567	504	420	400	251	152	299

**Стационарын өвчлөлийн эхний 10 шалтгаан
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Өвчний нэршил	Бүртгэгдсэн өвчлөл		Насны ангиллаар														
	Бүгд	Үүнээс: Эмэгтэй	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
A	1	2	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	14198	6874	3293	3477	932	895	671	584	479	455	379	354	448	472	406	324	1029
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин /I00-I99/	20908	12600	24	28	43	119	338	431	540	718	992	1381	2206	2846	2690	2145	6407
Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	30751	30737	0	0	0	18	1756	9169	9053	6034	3730	941	40	2	8	0	0
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	17089	12905	42	240	336	511	1218	1941	2003	1815	1741	1610	1441	1235	886	579	1491
Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	22009	12140	1869	2113	739	880	1170	1227	1302	1434	1441	1635	1700	1775	1477	1052	2195
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	10832	6366	584	319	212	429	705	726	797	877	836	1017	1028	1054	740	459	1049
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин /A00-B99/	4276	2169	139	584	284	241	335	452	338	237	245	277	299	297	205	114	229
Яс булчин, холбох нэхдэсийн өвчин /M00-M99/	6121	4122	9	47	71	144	235	251	310	372	447	448	597	706	680	550	1254
Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар /S00-T98/	10818	3347	253	1107	681	753	716	1008	1139	938	964	759	749	661	380	182	528
Арьс ба халимны өвчин /L00-L99/	4656	2571	211	508	269	398	529	463	321	288	270	252	240	264	188	136	319

БҮЛЭГ IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

БҮЛЭГ 5. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

Улсын хэмжээнд 2013 оны 3-р улирлын байдлаар 26 төрлийн 7486 халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 26,1 ногдож байна. Халдварт өвчний тохиолдол өнгөрсөн оны 3-р улиралтай 710 тохиолдол буюу 10000 хүн амд 3.3 өвчлөлөөр буурсан байна.

Зураг 19. Халдварт өвчний бүтэц (хувиар), 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

2013 оны 3-р улиралд өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад хүнсний гаралтай бактерит хордлого,суулгат халдвар болон халдварт мэнэн, улаан эсэргэнэ, гар, хөл амны өвчин, тэмбүү,трихомониаз салхин цэцэг өвчлөл болон хачгаар үүсгэгдсэн зоонозын халдварт өвчин нэмэгдсэн байна..

Зураг 20. Халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Гэдэсний халдварт өвчин

2013 оны 3-р улирлын байдлаар вируст хепатит А, цусан суулга, хүнсний гаралтай бактерт хордлого, сальмонеллын халдвар, суулгалт халдвар, гар хөл амны өвчин зэрэг 6 төрлийн гэдэсний халдварт өвчний 1758 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 296 тохиолдлоор буурсан байна.

Гэдэсний халдварт өвчний 53.9 хувийг цусан суулга, 13.2 хувийг вируст хепатит А, 25.5 хувийг гар хөл амны өвчин, 3.7 хувийг хүнсний гаралтай бактерт хордлого, 1.8 хувийг сальмонеллын халдвар, 1.8 хувийг суулгалт халдвар тус тус эзэлж байна.

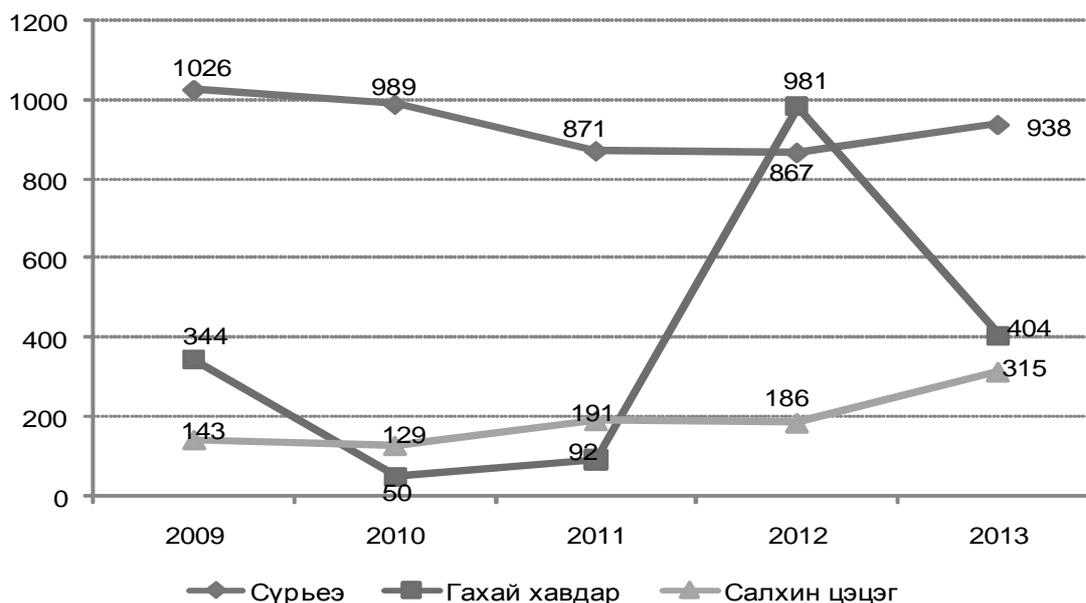
Халдварт өвчин /ӨУА-10 нэршлээр/	2012		2013		Өсөлт /бууралт/ 10 000 хүн амд
	Бодит тоо	10 000 хүн амд	Бодит тоо	10 000 хүн амд	
Цусан суулга	947	3.4	947	3.3	-0.1
Вируст хепатит А	859	3.1	232	0.8	-2.3
Гар-хөл-амны өвчин	100	0.3	448	1.6	1.3
Хүнснээс гаралтай бактерт хордлого	66	0.2	66	0.2	0.0
Суулгалт халдвар	28	0.1	33	0.0	-0.1
Сальмонеллэз	54	0.2	32	0.1	-0.1

Вируст хепатит

2013 оны 3-р улирлын байдлаар 487 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 1.7 ногдож байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 1086 тохиолдол буюу 10 000 хүн ам тутамд 3.9-өөр буурсан байна.

Амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин

2013 оны 3-р улирлын байдлаар амьсгалын замын цочмог халдварт өвчний 1770 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний 23.6 хувийг эзэлж байна. Өнгөрсөн оны 3-р улирлын байдлаас 2168 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.

Зураг 22. Амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин, бодит тоогоор, 2009-2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Гахай хавдар

2013 оны 3-р улирлын байдлаар гахай хавдар өвчний 404 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 1.4 байна. Өвчлөл нийт халдварт өвчний 5.4 хувийг эзэлж байгаа ба өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 577 тохиолдлоор буурчээ. Нийт тохиолдлын дийлэнхи буюу 72,5% нь Улаанбаатарт бүртгэгдсэн байна.

Зураг 24. Гахай хавдрын өвчлөл, 10 000 хүн амд, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Сүрьеэгийн өвчлөл

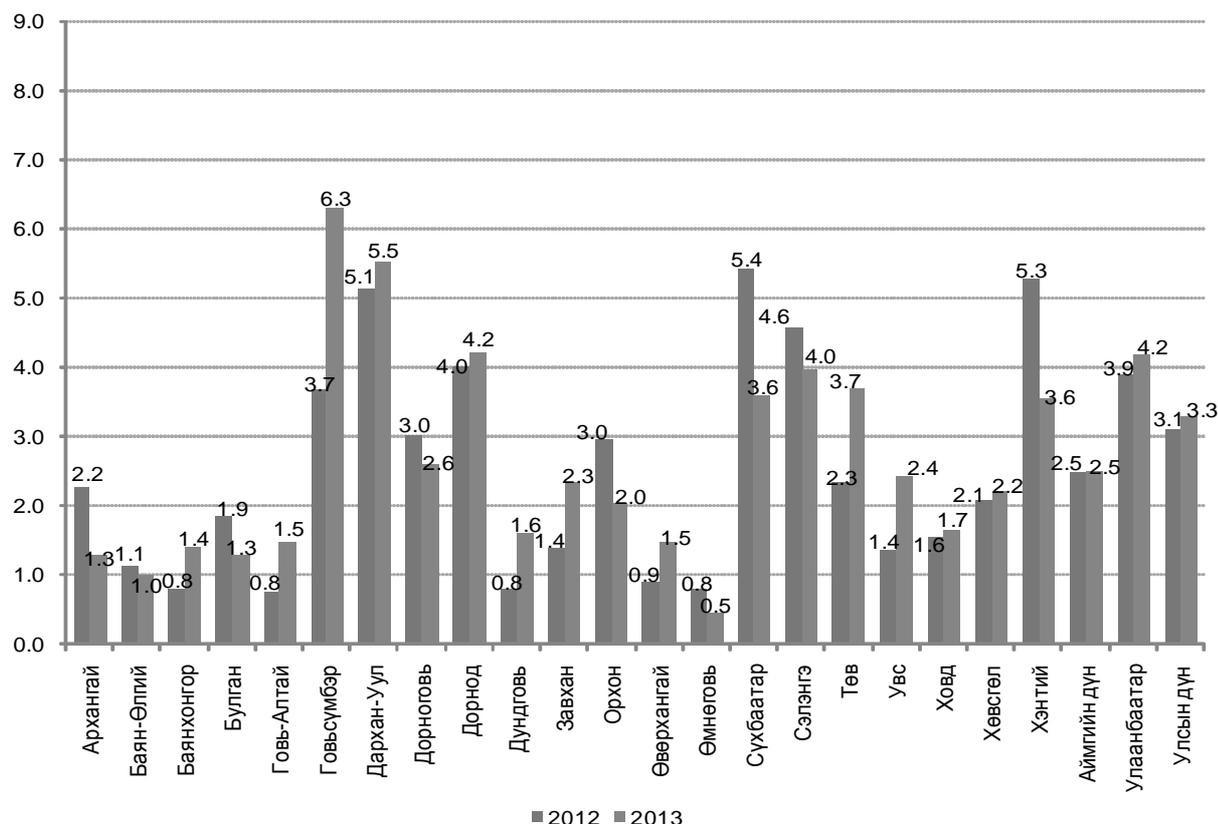
Сүрьеэ өвчний 938 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 3.3 ногдож байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 71 тохиолдлоор буюу 8,2 хувиар нэмэгджээ.

Хүснэгт 14. Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин 10 000 хүн амд, 2011-2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Байршил	2011	2012	2013
Улсын дундаж	2.3	2.5	2.5
УБ хот	3.9	3.9	4.2
Аймгийн дундаж	3.0	3.1	3.3

10 000 хүн амд ногдох сүрьеэгийн өвчлөл улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байгаа аймгуудыг дурьдвал: Говьсүмбэр /6.3/, Дархан-Уул /5.5/, Дорнод /4.2/, Улаанбаатар хот /4.2/, Сэлэнгэ /4.0/, Сүхбаатар /3.6/ байна.

Зураг 25. Сүрьеэгийн өвчлөл, 10 000 хүн амд, 2012-2013 оны 3-р улирлын байдлаар

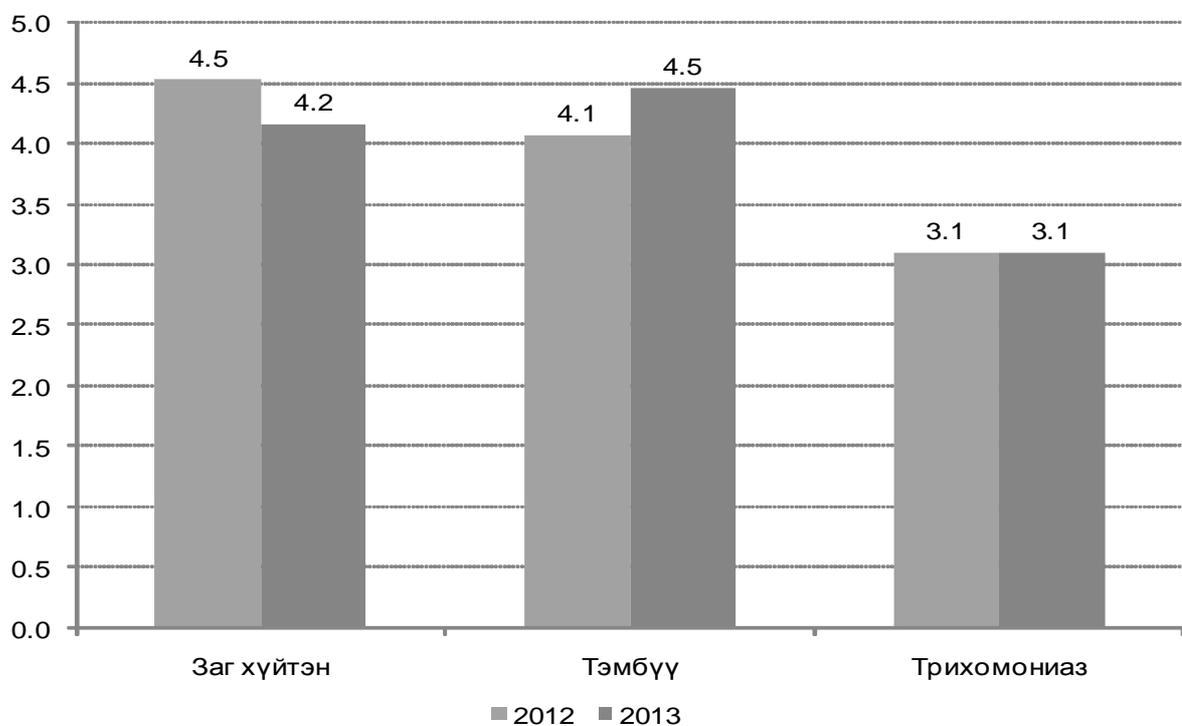
Сүрьеэ өвчний шалтгаант нас баралтын 22 тохиолдол бүртгэгдсэн бөгөөд насны бүтцээр авч үзэхэд 20 хүртэлх насны 6.6 хувь, 20-29 насны 11.1 хувь, 30-39 насны 21.1 хувь, 40-49 насны 30.0 хувь, 50-аас дээш насны хүмүүс 31.2 хувийг эзэлж байна.

Бэлгийн замаар дамжих халдвар

2013 оны 3-р улирлын байдлаар бэлгийн замаар дамжих халдварын нийт 3364 тохиолдол бүртгэгдсэнээс 37.9 хувийг тэмбүү, 35.4 хувийг заг хүйтэн, 26.7 хувийг трихомониаз өвчин тус тус эзэлж байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тэмбүү өвчин 146, трихомониаз 33 тохиолдлоор тус тус нэмэгджээ. ХДХВ/ДОХ-ын халдварын 4 тохиолдол шинээр бүртгэгдсэн байна.

Зураг 27. Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2012-2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Зураг 28. Заг хүйтэн, тэмбүүгийн өвчлөл 10 000 хүн амд, 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Халдварт өвчний шалтгаант нас баралт

2013 оны 3-р улирлын байдлаар халдварт өвчний шалтгаант нас баралтын нийт 29 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Нас баралтын тохиолдлыг өвчний шалтгаанаар авч үзвэл: сүрьеэ- 22, хүнсний гаралтай бакерт хордлого-2, вирүст хепитат-3, халдварт мэнэн болон улаанууд өвчнөөр тус тус 1 нас баралтын тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

БҮЛЭГ V. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

БҮЛЭГ 6. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

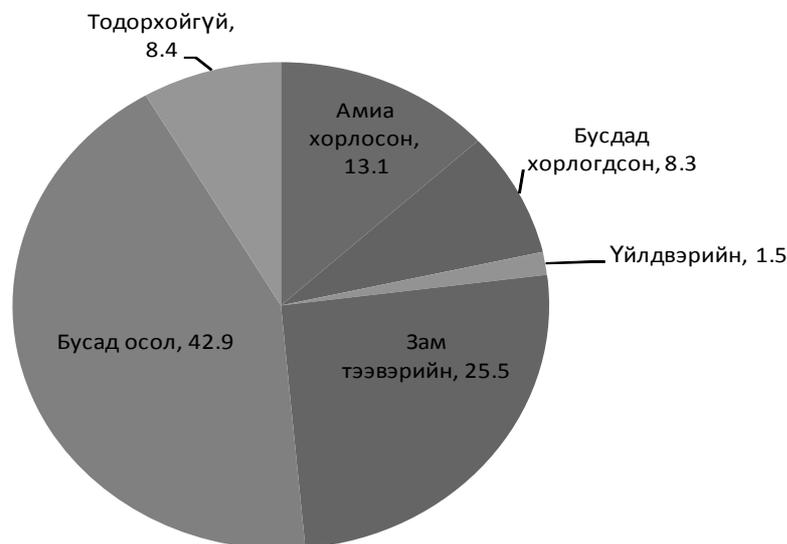
2013 оны 3-р улирлын байдлаар нийт нас баралтын 3945 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 164 тохиолдлоор буурсан байна. Нас барсан хүний 60,9 хувь нь эрэгтэй, 39,1 хувь нь эмэгтэй байна. Нийт нас баралтын 6.9 хувь нь нэг хүртэлх насандаа, 8.8 хувь нь 5 хүртэлх насандаа эндсэн байна.

Нийт нас баралтын 25,2 хувь нь эмнэлэгт нас барсан бөгөөд үүнээс 25.9 хувийг хоног болоогүй нас баралт эзэлж байна. Хоног болоогүй нас баралтын хувь өнгөрсөн оны мөн үеэс 0.3 хувиар буурсан байна. Хүн амын нас баралтын тэргүүлэх шалтгаанд

- Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин (10 000 хүн амд 4,5)
- Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт (10 000 хүн амд 2.7)
- Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин (10 000 хүн амд 1.2)
- Амьсгалын тогтолцооны өвчин (10 000 хүн амд 0.4)
- Хавдар (10 000 хүн амд 0.3)

Зүрх-судасны тогтолцооны өвчний шалтгаант нас баралтын дотор тархинд цус харвалт 33.7, зүрхний цус хомсрох өвчин 26.9 хувь, зүрхний булчингийн цочмог шигдээс 12.9 хувь, даралтдах өвчин 5.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хорт хавдрын нас баралтын дийлэнхи хувийг элэг ба элгэн дэх цэсний сувгийн өмөн 47.2 хувийг эзэлжээ.

Зураг 29. Нас баралтын гадны шалтгаан (хувиар), 2013 оны 3-р улирлын байдлаар

Нас баралтын гадны шалтгаан 744 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт нас баралтын 18.7 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 93 тохиолдол буюу 2.2 хувиар буурсан байна.

**Хүн амын нас баралт /1000 хүн амд харьцуулснаар/
/ 2013 оны 3-р улирлын байдлаар /**

Аймаг, Нийслэл	Нас баралт		Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Бодит тоо	10 000 ХҮН АМД	Бодит тоо	10 000 ХҮН АМД	Бодит тоо	10 000 ХҮН АМД
Баруун бүс						
Баян-Өлгий	82	0.9	55	1.2	27	0.6
Говь-Алтай	83	1.6	54	2.1	29	1.1
Завхан	113	1.8	70	2.2	43	1.3
Увс	89	1.2	55	1.5	34	0.9
Ховд	103	1.3	59	1.5	44	1.1
Хангайн бүс						
Архангай	90	1.1	60	1.4	30	0.7
Баянхонгор	103	1.3	72	1.9	31	0.8
Булган	91	1.7	52	1.9	39	1.4
Орхон	138	1.5	91	2.0	47	1.0
Өвөрхангай	141	1.4	92	1.8	49	1.0
Хөвсгөл	198	1.7	128	2.2	70	1.2
Төвийн бүс						
Говьсүмбэр	19	1.3	10	1.4	9	1.3
Дархан-Уул	129	1.3	73	1.5	56	1.1
Дорноговь	79	1.3	49	1.6	30	1.0
Дундговь	54	1.4	38	2.0	16	0.8
Өмнөговь	78	1.2	44	1.4	34	1.1
Сэлэнгэ	150	1.5	91	1.8	59	1.2
Төв	93	1.1	55	1.3	38	0.9
Зүүн бүс						
Дорнод	138	2.0	74	2.1	64	1.8
Сүхбаатар	88	1.7	55	2.1	33	1.3
Хэнтий	94	1.4	49	1.5	45	1.3
Улаанбаатар						
Улаанбаатар	1790	1.4	1077	1.7	713	1.0

**ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН /АЙМГААР/
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Аймаг, нийслэл	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин		Хавдар		Осол гэмтлийн шалтгаант нас баралт		Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин		Төрөх тойрны перинаталь үед үүсэх оёг	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Бүсийн дүн	179	5.0	123	3.4	70	2.0	31	0.9	17	0.5
Баян-Өлгий	28	3.1	10	1.1	13	1.5	11	1.2	2	0.2
Говь-Алтай	34	6.4	23	4.3	16	3.0	2	0.4	4	0.7
Завхан	46	7.1	33	5.1	19	2.9	3	0.5	4	0.6
Увс	33	4.5	31	4.2	12	1.6	3	0.4	3	0.4
Ховд	38	4.9	26	3.3	10	1.3	12	1.5	4	0.5
Бүсийн дүн	285	5.4	142	2.7	155	2.9	65	1.2	24	0.5
Архангай	31	3.7	25	2.9	13	1.5	5	0.6	6	0.7
Баянхонгор	41	5.3	20	2.6	18	2.3	9	1.2	3	0.4
Булган	30	5.5	18	3.3	31	5.7	4	0.7	0	0.0
Орхон	41	4.4	19	2.1	37	4.0	17	1.8	7	0.8
Өвөрхангай	57	5.6	22	2.2	23	2.3	17	1.7	1	0.1
Хөвсгөл	85	7.3	38	3.3	33	2.8	13	1.1	7	0.6
Бүсийн дүн	218	4.7	131	2.8	99	2.1	70	1.5	18	0.4
Говьсүмбэр	6	4.3	0	0.0	5	3.6	0	0.0	2	1.4
Дархан-Уул	48	4.9	34	3.5	24	2.5	12	1.2	3	0.3
Дорноговь	29	4.8	16	2.6	14	2.3	5	0.8	3	0.5
Дундговь	20	5.3	14	3.7	7	1.9	4	1.1	2	0.5
Өмнөговь	23	3.6	13	2.0	15	2.3	14	2.2	4	0.6
Сэлэнгэ	59	5.8	28	2.8	25	2.5	26	2.6	1	0.1
Төв	33	3.8	26	3.0	9	1.0	9	1.0	3	0.3
Бүсийн дүн	95	5.0	91	4.8	57	3.0	34	1.8	10	0.5
Дорнод	39	5.5	47	6.6	18	2.5	19	2.7	3	0.4
Сүхбаатар	23	4.4	27	5.2	17	3.3	8	1.5	2	0.4
Хэнтий	33	4.9	17	2.5	22	3.3	7	1.0	5	0.7
Улаанбаатар	496	3.8	424	3.3	376	2.9	153	1.2	71	0.5
Улсын дүн	1273	4.5	911	0.3	757	2.7	353	1.2	140	0.5

**ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН /АЙМГААР/
/2013 оны 3-р улирлын байдлаар/**

Аймаг, нийслэл	Амьсгалын тогтолцооны өвчин		Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин		Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин		Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин		Дотоод шүүрэл, тэжээлийн бодисын солилцооны өвчин	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Бүсийн дүн	14	0.4	9	0.3	6	0.2	6	0.2	2	0.1
Баян-Өлгий	7	0.8	2	0.2	2	0.2	2	0.2	0	0.0
Говь-Алтай	1	0.2	0	0.0	1	0.2	1	0.2	0	0.0
Завхан	0	0.0	4	0.6	1	0.2	0	0.0	2	0.3
Увс	3	0.4	0	0.0	1	0.1	1	0.1	0	0.0
Ховд	3	0.4	3	0.4	1	0.1	2	0.3	0	0.0
Бүсийн дүн	24	0.5	18	0.3	17	0.3	9	0.2	4	0.1
Архангай	3	0.4	3	0.4	1	0.1	1	0.1	0	0.0
Баянхонгор	3	0.4	2	0.3	2	0.3	2	0.3	0	0.0
Булган	4	0.7	2	0.4	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Орхон	2	0.2	7	0.8	0	0.0	2	0.2	3	0.3
Өвөрхангай	8	0.8	0	0.0	4	0.4	3	0.3	0	0.0
Хөвсгөл	4	0.3	4	0.3	10	0.9	1	0.1	1	0.1
Бүсийн дүн	20	0.4	7	0.2	9	0.2	3	0.1	7	0.2
Говьсүмбэр	2	1.4	1	0.7	1	0.7	1	0.7	0	0.0
Дархан-Уул	3	0.3	0	0.0	2	0.2	0	0.0	1	0.1
Дорноговь	3	0.5	1	0.2	0	0.0	0	0.0	3	0.5
Дундговь	2	0.5	0	0.0	1	0.3	0	0.0	0	0.0
Өмнөговь	4	0.6	1	0.2	4	0.6	0	0.0	0	0.0
Сэлэнгэ	3	0.3	3	0.3	1	0.1	1	0.1	3	0.3
Төв	3	0.3	1	0.1	0	0.0	1	0.1	0	0.0
Бүсийн дүн	3	0.2	11	0.6	4	0.2	3	0.2	1	0.1
Дорнод	0	0.0	5	0.7	2	0.3	2	0.3	1	0.1
Сүхбаатар	1	0.2	4	0.8	1	0.2	0	0.0	0	0.0
Хэнтий	2	0.3	2	0.3	1	0.1	1	0.1	0	0.0
Улаанбаатар	53	0.4	34	0.3	18	0.1	28	0.2	90	0.7
Улсын дүн	114	0.4	79	0.3	54	0.2	49	0.2	104	0.4

**Нас баралтын эхний 10 шалтгаан, нас хүйсээр
2013 оны 3-р улирлын байдлаар**

№	Өвчний нэршил	Хүйс	Бүгд	Насны ангиллаар														
				0-1	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
1	IX. Цус эргэлтийн тогтолцооны өвчин	Эр	750	2	1	1	2	2	3	6	12	27	37	70	95	80	66	346
		Эм	523	0	0	0	0	3	2	2	7	11	14	40	43	34	36	331
		Бүгд	1273	2	1	1	2	5	5	8	19	38	51	110	138	114	102	677
2	II. Хавдар	Эр	512	0	1	0	0	1	2	1	4	11	21	31	61	94	67	218
		Эм	399	2	2	0	0	3	5	5	3	8	20	30	44	40	41	196
		Бүгд	911	2	3	0	0	4	7	6	7	19	41	61	105	134	108	414
3	XX. Гадны шалтгаант өвчлөл ба үхэл	Эр	599	13	16	11	16	29	47	55	66	73	84	61	76	25	10	17
		Эм	158	7	23	4	4	4	13	11	10	15	11	21	10	8	8	9
		Бүгд	757	20	39	15	20	33	60	66	76	88	95	82	86	33	18	26
4	XI. Хоол шингээх эрхтний өвчин	Эр	184	3	0	0	0	0	3	9	7	13	20	31	25	23	12	38
		Эм	169	1	3	0	0	0	2	2	4	3	11	9	16	20	20	78
		Бүгд	353	4	3	0	0	0	5	11	11	16	31	40	41	43	32	116
5	XVI. Төрөх тойрны (перинатал) үед үүсэх зарим оёг	Эр	81	81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Эм	59	59	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Бүгд	140	140	0	0	0	0	0									
6	X. Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Эр	64	20	4	0	1	0	0	0	3	1	4	2	4	4	1	20
		Эм	50	21	4	0	2	1	1	0	0	2	1	0	0	1	0	17
		Бүгд	114	41	8	0	3	1	1	0	3	3	5	2	4	5	1	37
7	I. Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	Эр	63	1	2	0	0	0	7	3	2	12	9	12	7	4	2	2
		Эм	41	2	0	0	0	3	2	2	3	6	5	3	3	3	2	7
		Бүгд	104	3	2	0	0	3	9	5	5	18	14	15	10	7	4	9
8	VI. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Эр	44	11	5	3	1	0	0	1	4	1	4	3	1	3	0	7
		Эм	35	6	7	1	1	0	1	0	1	3	1	4	0	1	2	7
		Бүгд	79	17	12	4	2	0	1	1	5	4	5	7	1	4	2	14
9	XIV. Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин	Эр	26	0	0	0	1	0	1	0	0	2	1	3	4	3	2	9
		Эм	28	1	0	0	0	1	1	0	0	3	2	1	4	1	4	10
		Бүгд	54	1	0	0	1	1	2	0	0	5	3	4	8	4	6	19
10	IV. Дотоод шүүрэл тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчнүүд	Эр	30	25	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0
		Эм	19	14	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	1
		Бүгд	49	39	3	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	2	1